

అంధ దీప త్రిక

209691

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. } టెన్ పట్టణము 1920 వ సంవత్సరం జూన్ నెల 11 తేదీ శుక్రవారము { No. 59.
సంపుటము. 2 } రాష్ట్రపతి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ దశమి గం. { సంచిక ౫౯

అమృతాంజనము

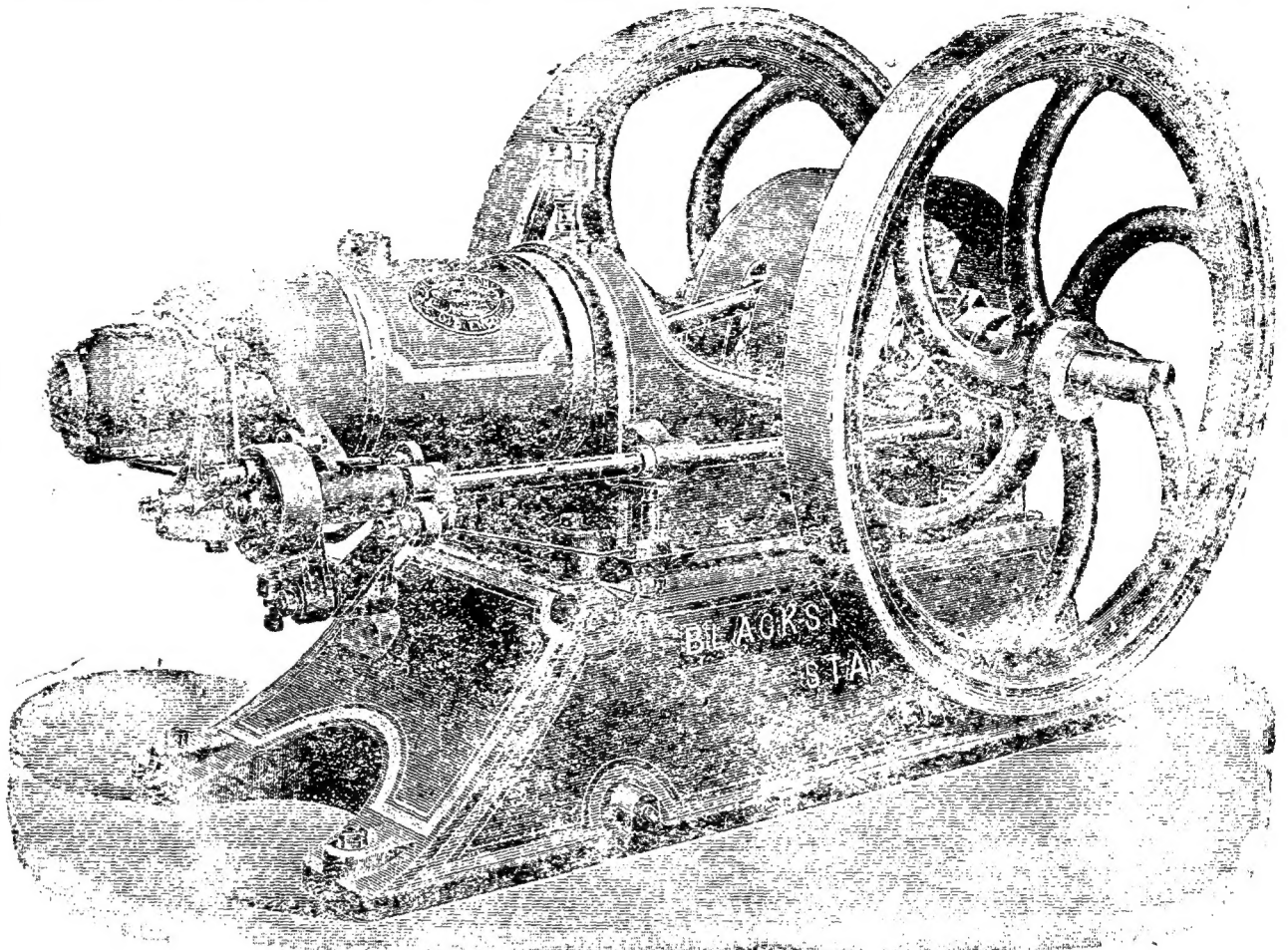
శరీరావస్థలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిద్రవ్యాల నొవ్వలను కూడా మా అమృతాంజనము వాడి వంతమాత్రముగా వాడవచ్చును.

సూత్ర రేఖ 0-10-0 అంగుళము.

మోహిని తైలము రేఖ 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
వంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం దీపో,
కె. తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ ఇంజనులు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుపయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి. ఈ ఇంజనులలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. ఈ ఇంజనులకు చుండి పనిచేయునట్లు వివరములకును ఖరీదలకును నేటి మాకు వ్రాయుడు.

కావలసినవి:

బ్లాక్లు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇండియా

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

ఆంధ్ర దీప త్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

ఆంధ్ర నారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	2-0-0
-------------	-------

"అంధ దీప త్రిక" పత్రికా కమిటీ నెం 212 మదరాసు.

రంగులు! రంగులు!! రంగులు!!!

మార్గము, నూలు, కంబళిలు, కట్టు, గుడ్డలు మున్నగువాటికి వాడవలసిన రంగులైన అలైక్ రంగులు ఖరీదు చేయవలసి విశయమయినది. కలహానికి మార్గము పట్టి కావలసి కంబళును. మొదటి అల్లములకు ఈ అలైక్ రంగులు మిగుల మేలైనవి మిగతా విధములకు. మేము మిక్కిలి అధికముగా వ్యాపారము చేయుచున్నాము. మాకు మీరూ జీవించుకొంటున్న ప్రాంతము, ఏజెంట్లు, కార్యదాతలు గలరు.

కరసన్ దాస్ తేజ్ పాల్ అండు కంపెనీ,
3202, గోవిందప్ప నాఁక వీధి, మద్రాసు.

హెడ్ ఆఫీసు : బొంబాయి.

Carsandas Tejpal & Co.,
3-202 Govindappa Naick Street Madras.

Head Office-Bombay.

అమృతాంజనం దీపోవారి కౌషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహిని తైలము, వంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యపదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడా అనేకము లున్నవి కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపిణీ.

పల్లెసీటి బోర్డువారి ప్రచురణము.

వయసులకు వచ్చే చీడపురుగులనుగూర్చి.

మన వయసులకు అనేక విధములయిన చీడలు పట్టి కరచగా పోగొడుతున్నదని కృష్ణసాయకాళివారు తెలిసియున్నాము. గాని ఆ చీడపురుగులను నాశనముచేయుదానికి న రాగ్నానవారి కృష్ణసాయకాళివారు చేస్తూవున్న ప్రయత్నముల నుగూర్చి ఆసక్తిగల విశేషముగా తెలిసియుండదు. అందుకనే కొందరు చాలా కొంచెముతో వార్తాపత్రికలకు (కాస్తూ, ఈ కృష్ణసాయకాళివారు దానినికూడ మిమి పు చేస్తున్నారో అనినవి, ఆ చీడలను తక్షణము నిర్మూలముచేయదానికి వారు మందుమానులను ఎంతకు జాడలో అనినవి అడుగుచున్నారు. గాని కృష్ణసాయకాళివారు కాపాడవలసిన వివిధములయిన కయ్యలకు ఎన్నెన్ని చీడలు పట్టుచున్నవో ఆ చీడలను కాస్త్రువేరిగా పరిక్షించుటకు మొదలుపెట్టి ఎంత కొద్దికాలము యానదో, వాటిని నిర్మూలముచేసే పద్ధతులను కనుక్కోవదానికి ఎంత ఓపికయును నేర్పును కావలసియున్నవో, ఇటువంటి సంగతులనుగూర్చి వార్తాపత్రికలకు వ్రాసేవారు తగినట్లుగా గ్రహించడము లేదు. మన పుష్పలత కట్టే వ్యాధులనుగూర్చి విరోధాభిప్రాయములతో కనిపించు మూడు వందల యేండ్లకంటె కొంచెముగ్రామకాలము నుండి కైద్యకాస్త్రుజ్ఞులు ఎడతెలిసి లేకుండా పరిక్షించుచున్నారు. అయినను కొన్ని ప్రాంతాలయందు కరములయిన వ్యాధులను వారికను కరములయినవలెను గనక మన దేశము ఇండియాలో పయ్యరుచున్న కంటలకు కనుగొనవచ్చునట్టిది ఈ కృష్ణసాయకాళివారు 20 ఏండ్లలోగా లేక, 50 ఏండ్లలోగా వివరించు కనుక్కోయించడమే నని మనము తలచడము న్యాయముకాదు. ఈ కాళివారు ఇంకా చేయలేకపోయి యున్న దానినిగూర్చి తప్పుల పట్టడము కంటె వారు ఇప్పుడు ఏమేమి చేయుచున్నారో తెలుసుకోవడము మనకు ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ కాళివారు గోవాలో కొనిసేరులో ఒకచోట చేస్తూ ఉన్న పరిక్షలనుగూర్చి మనకు చదివిచూస్తే, వారు ఆరంభించుచున్న ఉన్న పద్ధతులు ఎటువంటివో, వారికి ఎటువంటివియు అన్నవో మనము కొంతమట్టుకు గ్రహించగలుగుతాము.

2. గోవాలో కొనిసేరులో ఉన్న వరి కయ్యలకు మిక్కిలి సాధారణముగా పట్టుతున్న రెండు చీడపురుగులేనగా— (1) ఆరు పురుగు, వీరి ఇంగ్లీషుభాషలో వరి "కాటర్ పిల్లర్", లాటిన్ భాషలో "స్పిడెస్ట్రా మాంటియా" అని పేరు. (2) వరివంటును తొలిచే పురుగు, దీనికి ఇంగ్లీషులో "ట్రెవర్" అనినవి, లాటిన్ భాషలో "మెనోలియా లైవెస్ క్విఫర్" అనినవి పేరు.

3. సీటిసరి సమృద్ధిగావుంటే, ఈ మొదటి చీడపురుగును నాశనము చేయవచ్చును, కృష్ణసాయకాళివారు ఇప్పుడు తెలుసుకొనియున్నారు. అది ఎట్లాగంటే, సీట్లలో సాధ్యమయితే కొంచెము కిరకిరమామెలిసి, ఆసీట్లకు ఈ పురుగు కట్టే పొలాలకు సమృద్ధిగా కట్టడమే ఈ పురుగును నాశనము చేయదానికి మంచిపద్ధతి అని వారు చెప్పుచున్నారు. అట్లా చేసినప్పుడు ఆ పురుగును వరి మొక్కలపయికి ప్రావీణ్యము అప్పుడు ఆ కయ్యమీద ఒక తాడు వేసి ఈ ద్వితీయ పురుగును నులభముగానే కిరకిర నూనె తినియున్న ఆ సీట్లలో కడిచనిపోతది. రెండవ విధమైన చీడపురుగును నాశనముచేయ దమునగూర్చి ఈ కాళివారు ఇంకా ఏ మంచిపద్ధతిని కనుక్కొనలేదు గాని వారు ఇంకా పరిక్షలు చేస్తూ ఉన్నారు.

4. ఈ రెండవవిధమున చీడపురుగు మిక్కిలి తిన్నదియును పడుపురుగులదియును అయియున్నది. అది వరి ఆకులమీద చాలా గొడ్డు పెట్టుతుంది. ఆ గొడ్డులనుంచి తిన్న తిన్న పురుగులు బయటకుదేరి, వరి కడియొద్దకు పోకి, వై ఆకులకు, కొరికి, లోపల వెళ్లి, అక్కడనే ఉండి, పెంకి పెద్దరయి, రెక్కలు కల పురుగు బయ్యెరవకు అక్కడనే ఉండును. వరి మొక్కయొక్క మధ్యభాగమునే వారి తిన్న మొలకలంటి గనుక ఈ పురుగు అక్కడ తొలిచినప్పుడు ఆ ఆకులరములు ఎండి చచ్చిపోతవి. ఇట్లా ఎండిపోయిన మొలకలనే తెలుగువారి ఊచరణను గంటారు. అది ఎండిపోయి చచ్చి పోవడానికి ఈ పురుగు కరములను తెలియక మన రయ్యలను వాటికి చెకువారి కిరిగించుటవల్లనే అని అట్లా అయిపోతదని అనుకొంటున్నారు.

5. వరి పొలాలకు పొడుగూపున్న యీపురుగులను పట్టుకోవడానికి ఒక దీనియును కిరకిర నూనె పోసిన సీటిమీద పెట్టి ఆ పురుగులను పట్టి కృష్ణసాయకాళివారి ఉద్యోగముల ఒకపుడు తలకు యొడిచి; గాని అటువంటి బోనులతో అనేకమైన పురుగులు కడిగి, అది మొక్కలగా కడవకువల్ల ఆ బోనులు పనికిరానివారికి అపభవమువల్ల తెలియకొనినవి. వరి మొక్కలలోపుడే యేలదాగు ఈ పురుగులకు ఎక్కువ ఇష్టమే యున్నదో తెలిస్తే, అప్పుడు వాటిని పట్టుకోవడానికి తగినటువంటి బోనులు కట్టించవచ్చునని మన కర్మాగారవారి క్రిమిపరిక్షకునికి నమస్కరమున్నది. అమెరికా

ఖండములో యున్నట్లేదే వేయి, అనే కేసులలోపున్న ఇద్దరు రసాయనకాస్త్రజ్ఞులు తమ కేసులలోని క్రిమి పట్టుక పొడుగూపుదిన తిన్న పురుగులకు పట్టుకోవడానికి చాలా క్రయోజడదీ ఒక విధమైన నూనెను కనుక్కొని యున్నారు. కానినిగూర్చి వారు ఇంకా పరిక్షలు చేస్తున్నారు. గాని ఆ నూనె మూలమున ఆ పురుగు కిందపడిపోయి శంభార్యులట్లు వారు చేయగలగుతారని తోస్తున్నది. అలాగుననే మన వరి మొక్కలకు పొడుగూపున్న పురుగులను నిర్మూలము చేయదానికి ఆమె కాలో పరిచేసేటువంటి రసాయనకాస్త్ర పండితుని ఒకనిని ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచడము అగత్యముయి యుంటుంది. ఇట్లా చేస్తే, మన వరి మొక్కలకు పొడుగూపున్న పురుగులను నాశనము చేయదానికి తగినమందు ఏర్పడే ఒక శ్వుడు మనకు దొరకకమానకు. దాని విషయములు మన కర్మాగారవారి ఆ మండితునికి చాలా పెద్దదేమిచ్చి చాలా సామ్యముకల్పించినప్పటికీ, ఒక్కొక్కప్పుడు ఈయన్ను ము కొనసాగకనేపోవచ్చును. అయినను దీనివిషయములు చాలా ఓపికతో బహుకాయము ప్రకర్తులు చేయునీ యున్నది.

6. ఈలోగా, మన కర్మాగారవారి క్రిమిపరిక్షకుడు ఈ పీడను తొలగించడానికయి నులభయైన ఇతర ఉపాయములను కనుగొనవలసిన ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఇంకయు, ఆయన కృష్ణసాయకాళివారి ఉద్యోగములను కొందరి గోవాలో కొనిసేరులోను పరిపాతురను తాలూకాలోనికి వచ్చి వారు అక్కడ ఎట్లా పనిచేస్తూవుండవలెనో అందుకు తగినవిధములు చేసేయిస్తున్నారు. మన వరిపొలాలను పొడుగూపున్న రెండు విధములయిన చీడ పురుగులను నాశనము చేయదానికయి పొలాలకు నిండుగా నీళ్లు కట్టడమే మంచిపద్ధతి ఇంకా దీని విషయములు ఇతరమైన ఉపాయములను కల్పిస్తూ ఆ పురుగులు ఎట్లాకట్టి పుట్టివుచ్చున్నవో ఆ పురుగులను తెల్పి అక్కడి యిరులకు నేర్పుతున్నాడు.

7. అయితే ఆ తాలూకాలో ఈ సందర్భోపయోగము వరి ఆకుపురుగుల నిస్తారముగా పట్టుకుండువల్ల ఆ ఉద్యోగములు దాని విషయము చాలావని చేయదానికి అంతగా సాధ్యము కాకపోయినది. ఇటువంటి పురుగులను గూర్చి పరిక్షలు చేయవలసివచ్చును ఒక్కొక్కప్పుడు ఇట్లు ఆంధ్రమున కలుగక మానవు. ఆ చీడ పురుగును ఒకప్పుడు ఎక్కువగా పుట్టుతున్న ఒకప్పుడు కట్టుకుండా ఉంటున్నా ఉంటుంది గనుక ఆ విషయము కనుగొనినవో తెలియనివలె ఆ వయస్సులో క్రిమిపరిక్షకులు అక్కడ హాజరయి గుండ్ల వాటిని పరిక్షిస్తూ ఉండడము అసాధ్యమవుతున్నది. ఇన్నిగాక అవి కట్టి, పోయినపుడు అది వారు ఆకులమీదయింపిన ఉపాయముల మూలముననే, లేక, నూనె జాగ్రత్తలు మూలముననో రూపిగా తెలుసుకోవడము సాధ్యముకాదు. ఈయెటువంటి వరి ఆకుపురుగుల కనుబడక పోయిండువల్ల, అది అగడదీ పప్పులు వాటిని ఎట్లా నిర్మూలము చేయవలెనో ఆ విషయము కృష్ణసాయకాళి ఉద్యోగములు అక్కడి రయ్యలకు నేర్పి యున్నారు.

8. ఇకను వరికంటిని నాశనము చేసే పురుగులకు నిర్మూలముచేయడమన్ననో ఈ ప్రయత్నమును క్రిమిపరిక్షకుడు ఇప్పుటికి మానకొనవలసివచ్చినది. ఆయన దానిని నిర్మూలము చేయదానికి తగిన మంచి పరిక్షలును మొలకలపీడమున, అటుక దువారీ మన రయ్యలకు తోడ్పాటుతో ఆ పురుగులకు నిర్మూలము చేయదానికి ప్రయత్నింపవలెనని ఉద్దేశముకాదు. ఈ విషయములనుగూర్చి మొట్టమొదటనే తోచిపించుచే, ఆ పురుగులకు వరి ఆకులమీద గుడ్డు పెట్టగానే వాటిని పోగుచే సేవం ఏ చేయదమైనా లేక, ఆ పురుగులు ఉండి ఎండు వరి ఆకులను పోగుచేసి కాల్చివేయవలెనా, లేక, భాష్యమును నూర్చి తరువార ఉండే చెత్తకు కాల్చివేయవలెనా, అటువంటి వరి చెత్తలతో ఆ పురుగులకు ఉండి పెద్దపత్తులకు ఉంటుంది. మన కర్మాగారవారి క్రిమిపరిక్షకుడు ఇదివరకు కొంతకాలము ఆఫ్రికాఖండములో ఉండి, అక్కడ రైతులపిల్లలు ఈ పురుగులను నిర్మూలము చేయదానికి చాలా సహాయము చేస్తూ ఉండినదని మాది ఉన్నాడు. గనుక పిల్లలకందండి ఇటువంటి వనిని కయ్యడమందు చాలా ఇష్టము ఉంటుంది. వాళ్లు ఇటువంటి పురుగులకు వాటిగుడ్డుల నులభముగా వేరి కిరకిర గంటారు. ముఖ్యముగా వాళ్లు ఏయెలా కొంచెము ఈ నాను ఇస్తామంటే వాళ్లు పరిశీలనానుతో పనిచేస్తారు. ఇంకవల్ల ఆ క్రిమిపరిక్షకుడు ఈ సంగతిని గూర్చి మన విద్యాకాళివారికి వ్రాసికాదు. వాళ్లు పిల్లల విద్యావిషయములలో ఇట్లా చేయడము చాలా మంచిపనే అని గ్రహించి, ఇటువంటి పురుగులకు కలిగే గుడ్డుల వడక పోగుచేసేటట్లు వారికి నేర్పించడానికి తాను కూడా సహాయము చేస్తామని అప్పుకొనినాడు. గనుక గ్రామాదులలో వుండే పిల్లలకు ఇటువంటి సంగతులను నేర్పడానికి ఒక చిన్నకాలము తయారచేయబడియున్నది. దానిలో ఈ వరి చీడపురుగు ఎట్లాపుట్టి వెళుతున్నా ఉంటుందో స్పష్టముగా వివరింపబడియున్నది.

9. గాని, ఇంకవరకున్న మనకు అవశ్యకతూర్వకముగా తెలిసి వున్న ముఖ్యమైన సంగతి ఏమంటే: వరి మొక్కలకు వారు తోడ్పాటుచే, వాటిలో ఈ పురుగు మూలమున చెడిపోయియున్న వాటిని విడదీసి కాల్చివేయడమే ఆ పురుగులకు నిర్మూలము చేయదానికి మంచి పద్ధతి అని, ఇట్లా చేడి పోయిన తిన్న వరి మొక్కలకు సాధారణమైన కూలివారు కూడా ఇదివరకే కనుక్కొన గలిగియున్నారు. కాబట్టి కృష్ణసాయకాళి ఇంకా కొంచెము సామ్యము అప్పుడేనే ఎక్కువమంది నూలికాల్చడక పనిచేయించితే, వరి మొక్కలకు నాశనము చేయబట్టడే వాటిలో చెడిపోయియుండిన వాటిని నులభముగా తీసి పొరుగువెనుక గలగుతారు. వారు ఇట్లా చాలావరకు క్రియముగా పనిచేయుచుండంటే, ఈ చీడపురుగుల నాశనము చేయడము నులభమవుతుందనినన్న అప్పుడు మన పంటలకు అంత ఎక్కువగా చెడిపోవడా ఉంటుందన్న తోస్తున్నది.

10. నూర్చి అయిన తరువాత కూడా ఇటువంటి చీడ పురుగులకు నిర్మూలము చేయదానికి వీలవుతుంది. అప్పుడు వరి చెత్తలో కొత్త పురుగులయ్యే గుడ్డు ఉంటుంది. వరి కంటిను తొలగించుకొనే కైచ్చాకు మొలిపిస్తారు గనుక అది వరికంటిలో దాగుకొని ఉంటుంది. వరి చీడపురుగులు ముఖ్యముగా వరి మొక్కలలో నయనా, లేక, వరి గడ్డిలో నయనా వెళుతున్నా ఉంటుంది. అది చాలాకాలము బ్రతుకలేవు. కాబట్టి రయ్యలకు కర్మము వద్ద వరిగాని వరిగడ్డిని చాలాకాలము వంతును ఉంచుకుండా పోతే, ఎక్కువయినా ఒక్కొక్కటి కట్టి ఇవలగా ఈ చీడపురుగు లన్నిన్ని నిర్మూలము చేయదే. అందువల్ల మన రయ్యలకు ఇప్పుడు చేస్తూవున్నట్లు కుపంటు కొంతకాలమునే కైచ్చాకు మొలిపి చిక వరికంటిను తొలగించి వరిచెత్తవంతా నేలలోకి దున్ని వేసి నాశనము చేసేస్తే బాగా ఉంటుందని మన కర్మాగారవారి క్రిమిపరిక్షకుడు అంటున్నాడు. ఇట్లా చాలా మేరకు చేసే, ఇటువంటి చీడ పురుగు ప్రతిపేదము సాధ్యము కాక పోతుంది.

11. కాబట్టి కృష్ణసాయకాళివారు గోవాలో కొనసేరులో ఉన్న తలకు తాలూకాలో ఏ రయ్యకు వద్దవయినా నూరు ఎకరాల భూమిని కనిపించు మూడు కంటలయినా పడే వరకున్న గుత్తకు తీసుకొని అక్కడ తాను వయస చెప్పిన పద్ధతి వొచ్చిన కృష్ణసాయకాళి వయసు జరిపించడానికి ఆలోచిస్తూఉన్నాడు. వారు ఇట్లా చేస్తే చాలా బాగా ఉంటుందన్న అప్పుడు వారు ఈ పద్ధతినే ఆ ప్రాంతములందు రయ్యలకు కందరిన్ని నేర్పితే చాలా మేలు కలుగుతుందన్న తోస్తున్నది. అయితే ఈ మానవ్యము మంచిదని ముందుకు గాని కావునా నేరము.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లాలోని నందిగామ జి. సి. హైస్కూలుకు ఒక మాధుమాటిక్కు ఎల్లీయును, ఒక వైన్సు ఎల్లీయును. కావలెను. జీతము 85-5-100 ఇవ్వబడును.

హైయర్ తరగతులకు నేర్పుటకు శక్తియు మంచి అనుభవముగల ఒక తెలుగుపండితుడుకూడ కావలెను.

వయస్సు, అనుభవమునుగూర్చి తెలుపుచు తక్షణం ఈ క్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కె. పూర్ణయ్య,
నెక్కిరి.

విప్లవీక నిహితమైన డా॥ పి. డి.

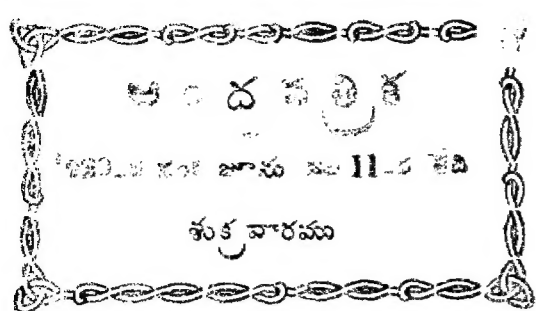
సావంతు వనాషధి సారసపరిల్లా

అతిశుభ్రపు కర్తవ్యముల జనించు వాద్యములకు కిరకిరమాది సంగీతము. దీనిపురుగు మచ్చలను, గండహాలలను, పుండ్రు, ప్రావీణ్యములను అన్ని విధములవలన గలగు వర్ణకొగలులను పొగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తి వంశమైన రక్తపుష్పకారిణి
కనాషధిసావంతుల గుణ విద్యుల నిర్మలమునా,
కనాషధిసావంతుల, మధ్యకవ్యలను అన్ని విధములైన గోవములకు పొగొట్టును కిరకిరమాది వాద్యములను, ములభద్రమును కాల్పకంధమును కొప్పులను పొగొట్టి రక్తమును కుర్రకరమును. వరి గాగోగ్యమును గలగనేయును. 10 లోపల వరి కంటికు 4 టౌన్సుల బుడ్డిలో అన్యాయము.

ప్రొప్రియరు:- పి. డి. సావంత్,
గళక, ఫననవాడీ, నెం 2, బొంబయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

శ్రీమదాచార్యగారు మొదట వ్రాసిన బహుళాంశము
విద్యుత్ బాహ్యకాంతము నెట్లుగాను పుట్టితానో విశదము
జేయగలదు అందుచేత కొన్ని.

అధినివేశ రాజ్యములు:

భారతీయుల దుస్థితి.

హిందూ దేశమునకు స్వతంత్రులైనా స్వాతంత్ర్యము త్వరలో లభించునని కొందరు విప్లవారులు నమ్ముచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి అధినివేశ రాజ్యములలోని భారతీయుల స్థితి నానాటికి కరుణించుచున్నది. మూర్ఖ ఆసికాలోని భారతీయులు ఎంతటి విషమదశయందున్నదియో, సి. ఐ. ఓ. ఆఫ్ ఇండియాను గూర్చి అప్రసిద్ధియైయున్న ప్రెస్సు ప్రతినిధికి వివరించినట్లుండెడిది. ఆదేశమునందలి యూరపియును లండనును భారతీయులను నియోజక స్వాతంత్ర్యము లభించగూడదనియు, వారికి స్వంతభూములు లభించగూడదనియు, కట్టణములలో భారతీయుల గూడెములు ప్రత్యేకముగ నుండవలయుననియు, కట్టణముల గవజలమును పంచుదురు. అక్షరాస్యతగల సామ్రాజ్య శాసనములలో వెలువడవలసినట్లును, భారతదేశమున కిరువది కన్న తక్కువ భాగమునందగూడదని, ప్రతిపాదించిరి. మిగిలిన ప్రభుత్వము ఇండియా ప్రభుత్వము వారి ప్రతిపాదనలను నిరాకరించిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను హిందూ దేశమునకు బంపివైచుటకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారి ప్రతిపాదనలను తేలుచున్నది. ఇట్లున్న వారినే నంపివైచు నటుల, వీరు దేశపు పుష్టత, వీరివాక్యము లొక వరకు విశ్వాసమునందులో గల గొనబట్టును. భారతీయుల నెల్లరను నేదోవిధమున తిరుచుగొట్టుటయే వీరియుద్దేశమునని తెల్లెము. ఫిజీదీవులనుండి వచ్చిన వారల అత్యంత ఘోరములుగ నున్నవి. అన్యతరపు సంతోష వారల నిది మించిపోవుచున్నది.

చాలకాలమువరకు ఫిజీదీవుల వారలనలే హిందూ దేశమునకు దెలియలేదు. నిజము నిజమేమిదో తెలియు ననునటుల, వారలు మెలకులైన ఏతెంచుచున్నది. కొన్ని గ్రామములలో బనిచేయుచున్న భారతీయులు, తమ కష్టము వేరైన మీడికరుల, వైద్యులకు వనియ్యవలెనని. భారతీయులు ఫిజీ దీవుల నొద్దకు తమ రాయ బాదుల గొందరును బంపిరి. వారికి తమ కష్టముల నన్నిటిని వివరముగ దెలిపిరి. గవర్నరుగారి సందర్శనలను విచారించుట కొక సంఘము నేర్పరచిరి. ఇంతవరకు అల్లరు తెప్పయు జరిగలేదు. మిగిలిన గారి నతియు మరి కొందరు స్త్రీలను అరెస్టు కాబడవచ్చునని కొందరు యూరపియును లొకపదంతిని వ్యాపింప జేసిరి. అందుచే స్త్రీలపై యెంతటి జరిగెను. యూరపియును గాక స్త్రీలు లొకరాసభకు పోయి ఒక స్త్రీని కర్రతో కొట్టెను. ఆమెకు దాడులు వచ్చినవారికొందరు స్త్రీలు గూడ కొట్టబడిరి. తమ స్త్రీలకు దెబ్బలు తిగులుబాది, భారతీయు లొక పూరితులై పోలీసువారివై జరిగిరి. ముగ్గురు పోలీసు వారికి దెబ్బలు తగిలెను. వెంటనే దేశరక్షక వైద్యము ముగిసినంతలో విచ్చేసి భారతీయులవై నుండెను కాల్చిరి. వారిలో కొంతమంది చనిపోయిరి. మిగిలిన దెబ్బలు తగిలెను. 200 మందికి వై

పురుషులను, 30 మంది స్త్రీలను అరెస్టు కాబడిరి. మిగిలిన వారు భారతీయుల స్వహేతులను చుట్టుకొని, ద్వారముల నేములకు పాల్పడి రని తెలియచున్నది అయిదుగురకన్న నెక్కుమంది భారతీయులు జనుటకు పోసూడదనియు, ఏమగుదు కన్న నెక్కుమంది ఒక్క ప్రదేశమున నివసించగూడదనియు, ఉత్తరువు చేయబడెను.

భారతీయులవద్ద నున్న కట్టణగూడ లాగి వేయబడెను. మూర్ఖులూ అమల్యులూ పెట్టబడెను. కట్టణములను లేకుండ, భారతీయులు నెలువలకు బోవుటకు ఏలులేకబోయెను. 150 మంది కన్న నెక్కుమంది ఖయిదులో నుంచబడిరి. యూరపియునును, అనాగరికులగు ఫిజీయులును భారతీయులను పలువిధములగు బాధలకు లోనుగావించిరి. 16 మంది భారతీయులు ప్రవాసమున కంపబడిరి. మిగిలిన గానను, వారిసతీయు, కర్మ, ఫజల్ ఖానుగార్లును న్యూజీలండుకు ప్రవాసమున బడిరి. ఫిజీ ప్రభుత్వము వారి ఘోరచర్యల గూర్చి బాహ్య ప్రపంచమునకు దెలియకుండుట కెంతయో ప్రయత్నించిరి. ఇట్టి విషయములూ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సందర్భములను గ్రహించి యుండిలేదు. కలెనియోలో ఆఫీసువారు, ప్రత్యేక విచారణ జరుపుటకు నిరాకరించిరి. అధినివేశ రాజ్యములందే భాగమున జూదినన, ఇట్టి దుస్థితియే ప్రబలియున్నది. భారతీయులని భాగములకు మొదటకంటే దెవరు? తేలవోయూ? లను వీరికి గల్పించిన దెవరు? తెల్లవారలు, తమ లాభము నిమిత్తమే భారతీయులను కూలీలగ గొంపోయి. వారిదేశములు భారతీయుల జరిగెనుచే స్వర్ణతుల్యముగ గావించబడెను. తమ యొక్కరలు దీనిపేరుమీట, భారతీయుల నా దేశములనుండి తెల్లవారలు తరిమివైచుటకు బ్రహ్మాండము సానా బాధలకు లోనుజేయుచున్నారు. భారతీయులు బానిసలుగ నున్నంతవరకు, వారికి సంతోషమే కాని వారికి స్వాతంత్ర్యము లభించగూడదు. వారు భూములను సంపాదింపగూడదు. వర్తకము జేయగూడదు. తెల్లవాటిలో సమానముగ తలయెత్తి తిరుగగూడదు.

వలసరాజ్యములకన్నిటిని శ్రేయోజనుల దేశములుగ జేయుట, తెల్లవారల యుద్దేశములు తెల్లవారల దేశములందగు బెల్లక పూర్వమునుండియు, వానియందు స్వదేశస్థులనేకతాబడులు నుండియు నివసించుచున్నది. వారి హక్కు లుగ్గదొక్కబడుచున్నవి. కరకాలమునుండియు నా భాగములందు భారతీయులు నివసించుచున్నారు. ఇప్పటి వారిలో గొందరు, హిందూదేశ మెద్దియో తెలియని వారు గలరు. ఏ రక్కదనే పుట్టి పెరిగి యుండిరి. అట్టివారి నందరిని, తరిమివైచుట ఏటి న్యాయమో గనుగొనవచ్చును. అధినివేశ రాజ్యములందంతటి దురంతములు జరుగుచున్నను, బ్రిటీషుగవర్నరునానుండియు, ఫిజీ దీవులనుండియు, భారతీయులను కూలీలగ గొంపోవుట కీదేశమునకు గాయబాదులు నిచ్చియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వారినుచిరికిరినెత్తించిరి. ఎంతకాలము కడగితిరు లీ తిరున నుండునో తెలియదు. భారతీయులను నానావిధ బాధలకు లోనుజేయు అధినివేశ రాజ్యములవారు, సామ్రాజ్యభిమానము గూర్చి పదరుచకన్న, విచిత్ర మింకొకటి లేదు. భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించువరకు, అధినివేశ రాజ్యములవారు భారతీయులను సగౌరవముగ జూడరు. భారతీయులను జూదినంత అగౌరవముగ వారు జపానీయులను జూచుట లేదు. జపానీయులకు స్వతంత్రులని యందుటయే ఇందుకు ముఖ్యకారణము. సర్వర స్వపరిపాలనా సంపాద

మునకు, భారతీయులు నిరంతరకృషి సలుపుట యవసర మని దీనివలన రూపి యుచున్నది. స్వతంత్రులైనా స్వవ్యాధులకు మూలకావధము. మూలవ్యాధి నివారణమున గారి, సామనము చేసూరనేరదు. తాత్కాలిక కళాంతులవలన, శాశ్వతలాభము గలుగుట దుర్లభము.

నియోగి మహాజనరథ.

మనునైదవ నియోగి మహాజనరథ గతవాస రాంతయునం జమలాపురమునందు గూడెనది. దివ్యార సంఘాధ్యక్షులు సభాధ్యక్షులు చేసిన ప్రసంగములను సభావ్యవహారక్రమమును వితర శాఖాసభలవలె నియోగి మహాసభయును స్వశాఖాధ్యక్షులను కేర్పడినదనియును కరళాఖాద్యక్షులును కేర్పడలేదనియును వ్యక్తముచేసినవి. జమలాపుర శాఖలతో నిండియున్న దేశమునందు భిక్షు శాఖల యభ్యుదయము దేశాభ్యుదయమునకు సాధనంబైనను కరళాఖాద్యక్షులు దేశాభ్యుదయమునకు మహాప్రతిబంధకమని శాఖాభిమాను లందఱును రూపిగ వస్తువలయును తెడ్డి సహసభ కమ్మ మహాసభకు ప్రతిఘటనయును కేర్పడలేదు. నియోగి మహాసభ మధ్య తైవమున విధించిన ప్రతిఘటనను కేర్పడలేదు. నియోగి మహాసభ స్పార్తలకు ప్రతిఘటనయును కేర్పడలేదని నియోగి లాను స్పార్తలను రూపిగ వస్తువు సభయొక్క ప్రయోజనమునకు ముందీసాధనము గాగలదు. అమలాపురమునందు గూడెన మహాసభయందు జేసిన ముఖ్యమైన తీర్మానములందు విద్యాభివృద్ధికి ప్రాధాన్యమును తీర్మానములు ముఖ్యముగ నుండుట సభాభ్యుదయమునకు సుభాచకముగ నున్నది. అమలాపురము వాస్తవ్యులు రూ 2000 కాశ్చేతనిధికి రూ 300 లను సాలువారి చునాలకును చునాలకు వేరి విద్యావ్యాసనమునకు బూతుకొనుట కార్యసాధనమున కడుకూలముగ నున్నది. శాశ్వతనిధిని వెంటనే రూ 10,00 ల కైవసు వెంచిన గారి దారిపలన విశేషమైన యుభయోగము గలగలబలము. అమలాపురము వాస్తవ్యులు వెంటనే ఈ ప్రయత్నమునకు బూతుకొని ఇతర ప్రాంతవాసులకు మార్గదర్శకులుగ నుండిన పరిప్రయోజనము త్వరితగతిన దేశమునకు వ్యాపింపగలదు. లొకవిద్యా ప్రచారము సాధ్యమేమని దేశభావమున వ్యాకరణ పరిశీలనవిద్యార్థులకు జేసిన బహుమతిని నిదర్శనములుగ నున్నవి. బాహ్యకంటి సితా గామయ్యగారు వేదాధ్యయనమున కిచ్చిన విరాళ మొంగ్లవిద్యార్థి కొనసాగుటయును లొకవిద్యాభిమానమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. వేదాధ్యయనాభిమానులు వేదాధ్యయనమునకును ధనహాయమును జేసినను లొక విద్యావ్యాసనము సంకు ప్రతికూలాభిప్రాయము లేదని వ్యక్తముచుచున్నది. నియోగి మహాసభానిర్వాహకులు స్వశాఖలందును కరళాఖాద్యక్షులందును సభాధ్యయముల కట్ల గల దురభిప్రాయములను తొలగించుటకు ప్రయత్నించిన గాని సభాధ్యయముల విషయములు గాధముగ నాలుకొనిన దురభిప్రాయములు తొలగజాలవు. నియోగి మహాసభ స్పార్తలందును సభాధ్యయముల కట్ల సోదరభావమును గలుగజేయుటకు సభావ్యవహారములను నిర్వహించేవారందరును పాలుపగిన దురభిప్రాయములు కొంత పలకుదొలగగలవు. ఆంధ్రపాఠి శుభిశాసనమును భారత

జాతీయ విశాసమును కల్పించి దేశమునందు శాఖాభేదములకును వైషమ్యములకును నవకాశములు లేవని శాఖాభిమాను లందరును గ్రహించుదు రని నమ్ముచున్నాము. అచలాపుర వాస్తవ్యులు మహాసభాయం దామోదితమైన తీర్మానముల కనురూపముగ విద్యాభివృద్ధికి సాధనములను వెంటనే యేర్పాటుచేసిన యితర ప్రాంత వాసులకు మార్గదర్శకులు గాగలరు. అన్ని ప్రాంతములవారును నచలాపురమువా రవలంబించిన మార్గము నవలంబించి విద్యాభివృద్ధిని తేసి నియోగిమహాసభాక్రయోజనములను కార్యరూపమున నమర్చించుచు గాత!

స్త్రీలకు ప్రత్యేకపరీక్ష

గ. కొండ వెంటటప్పయ్య వంతులు గారు 1919 సంవత్సరము 21 నవంబరు తేదీన, సెకండ్రీస్కూలు లీవింగు సర్టిఫికేట్టు పరీక్షకు ప్రత్యామ్నాయముగ స్త్రీలు పేరొక పరీక్షకు వెదలుట కనుజ్ఞనియ మని శాసనసభలో తీర్మానము నుపపాదించియుండిరి. శాసనసభలో వాసనయమున జరిగిన కార్యక్రమము, విద్యాశాఖాధ్యక్షునికి బువ జడను. డైరెక్టరుగా రీ విషయము నాలోచించి, "స్త్రీల సైన్ల పరీక్ష" అను పరీక్ష నొకదానిని యన్. యస్. యల్. సి. పరీక్షకు బదులుగ స్త్రీల యువయోగము నిమిత్తము నెలకొల్పుట కంగీకరించిరి. స్త్రీలందరును దీనికి వెదలుట కర్తవ్యము. స్కూల్ సైన్ల పరీక్షలు జరుగునపుడే ఈ పరీక్షలు కూడ జరుగును. క్రశ్నలు రెండింటిని ఒకటిగానే యుండునట. ప్రతిశాఖయందును ఎన్ని గుణములు సంతృప్తిపడనో తెలిపెడి సర్టిఫికేట్టు ఒకటి ప్రసాదించబడును. కాని యీ సర్టిఫికేట్టు విశ్వవిద్యాలయమున బ్రవేశించుట కర్తవ్య నొసగదు. ప్రభుత్వమువారు డైరెక్టరుగారి సూచనకంగీకరించిరి. క్రశ్న వక్రము లొస్త్రీల సర్టిఫికేట్టువలన నెక్కడు ప్రయోజనము గలుగినపుడు, నూతన పరీక్షవలన స్త్రీల కెట్టిపాకర్య ముండును? విద్యావిషయములందు స్త్రీల కెక్కువ పాకర్యము లొసగబడిన గాని, నూతన పరీక్షవలన విశేషలాభముండనేరదు.

వాగ్దానభంగము

చార్లెసు రాజర్వు గారు లండను ప్రెస్సుపత్రిక కిటుల వ్రాసిరి. "లాయడుజాగ్జీగారి వాగ్దానముల వివరములు ఆంగ్ల దేశమునందున్న హిందూ దేశములో నెక్కుడు జాగుగ తెలియును. అవియే ఆధారముగ చేసి కొనబడుచున్నవి. తుర్కీ సెంటినిబంధన లీవ్యక్తము ననుసరించి, విమర్శింపబడుచున్నవి. వాగ్దాన భంగమునకు జవా బెద్దియో నాకు గాన్పించుట లేదు. కాని తగినవవాలు ఉప్పు యెకల, దానిని ప్రచురించుట భావ్యము. ప్రధానమంత్రిగారు తమ వాగ్దానములను చులకన చేయుచున్నరు. కాని, ఆంగ్లజాతిమీమున నొసగిన వాగ్దానములకు భంగవరచుటకు వారికి హక్కు లేదు. ఇటుల వాగ్దాన భంగము గావించుటకు కారణమెద్దియో ఊహించుటకు వలనుపడకయున్నది."

ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభ.

ఏలూరు పురపాలకుల తీర్మానము.

ఏలూరునుండి తోగయ్యగారు మా కవిధముగా కంత్రిత వార్తను పంపిరి:—రాజా ను త్రివేగడ భుజంగరావు బహదూరగారి యాజమాన్యమున ఏలూరుపురపాలకుల సమావేశమై, ప్రత్యేక దేశీయసభ గలవాడెల్లా బరంపురమునందు జరుగనటుల కిఫాయతుల ఏర్పాటులు చేయమని ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమువారిని, యాదవ్పూరి సంఘమువారిని ప్రార్థించుచు తీర్మాన మొకటి కావించిరి.

గోదావరి మండల జాతీయ వాదుల సమావేశము.

రాజమహేంద్రవరం జూన్ ౧౩, ౨౦ తారీఖుల

అగ్రాసనాధిపతి పేరి నారాయణమూర్తి వంతులుగారు.

సహాయ నిరాకరణము.

లోకమాన్య తిలకుగారి ఆభిప్రాయము.

అఖిలభారత సమావేశమైన తరువాత కాకినాడ తిలకుగారు బొంబాయికి కచ్చిరి. బొంబాయి క్రాంతిని (తరినిధి 'సహాయ నిరాకరణము'ను గూర్చి లోకమాన్య ఆభిప్రాయమును అడేక్షింపగా, వాద్యములను ఈ సభముగాత్రోసి క్షరములు జరిగెను.

ప్ర:—ఈ విషయమై తమ ఆభిప్రాయ మెట్టిది?

ఉ:—ప్రత్యేక దేశీయసభ చర్చకై ఈ విషయమును నివేదించితిమి. ఈ సహాయ నిరాకరణమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయ మేరికి లేదు కాని అద్దానిని సదప్రతిభమునందుకాత్ర ముండకచ్చును.

ప్ర:—తేటి ప్రాంతములో జమ్మ దాసుగారు (పకటిం పింజిన యు త్తరమును కాదు చదివిరా?

ఉ:—అంతము చదువలేదు. కాని కొంతభాగము మాత్రము చదివినది.

ప్ర:—ఈ విషయమై తమ ఆభిప్రాయములను బహిరంగముగా ప్రకటింపక, నాయకులు మిన్నకుండగెంతి రని జమ్మ దాసుగారి ఆభిప్రాయము.

ఉ:—కాబట్టియే, ఈ విషయమును చర్చించుటకు కాంగ్రెసు ప్రత్యేకముగా సమావేశ మగును. ఇంకను ఒకటి రెండు విషయములు ఔచిత్యమును బట్టి చర్చించబడినవి, మిగిలినవి ఈ విషయము కోసమే, ప్రత్యేక సమావేశము ఏర్పాటు చేయబడినది.

హంటరు సంఘుని వేదిక

ప్ర:—హంటరు సంఘమువారి నివేదికపై, తిలకుగారు, తమ ఆభిప్రాయ మేమి.

ఉ:—గవర్న మెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంబంధించినంత మట్టుకు ఈ విషయము నుగింపు అయినట్లే ఇండియా కార్యదర్శిగారియూ, రాజకీయసభిగారియూ ఉత్తరములు మాత్రమున్నవి. ప్రజలసభలో సెలక తీరకును చర్చజరగును. అదన్న సమయమున మన కాంగ్రెసు ఆభిప్రాయమును స్పష్టీకరించవలసి యుండును. ప్రజలసభలోను (బ్రిటిషు ప్రజాశక్తి మోటును కాంగ్రెసు ఆభిప్రాయములను నివేదించుటకై పటేలుగారికి కంత్రి) వార్త నొసంగితిమి.

ప్ర:—అవగాళులకు దుండించుటలో, తమ జవాబు దామిద, కాంగ్రెసువారు ఏమేము ముందజేతురా?

ఉ:— అవిషయములో, కాంగ్రెసు ఎట్టిచర్యయు తుచ్చుకొనదు. అది గవర్న మెంటువారిపని.

బిసెంటు తిలకు వివాదము

ప్ర:—ఈ వివాదముమీద ఏదేని చర్చజరిగినదా? ఈ విషయము చర్చించబడినదయే వాడుక గలదు.

ఉ:— ఈ విషయము బిసెంటుగారి నాలుగు నాగ్రత్యుత్తరమును సహకార్యావకతకట్టికయిం దుండినగాని కాంగ్రెసుకమిటీవారికి ఈ వివాదమునందు ప్రవేశ ముండదు. అందుని త్రోసివైచిరి. అందుమీదట, అప్పటికే చాల రాత్రియైనందున, చర్చ యేమియు జరుగలేదు.

ప్ర:—అవగాళులలోని కిలాఫతు సభకు తాము అంతరించవలసివచ్చు కారణ మేదయేని యుండునా? ఎద్దియేని ఒక ముఖ్య కారణం బుందనో?

ఉ:—ఈ విషయములో మహమ్మదీయులే ఏనో ఒక నిర్ధారణ కావించవలసియిచ్చును. తమలో తాము చక్కగ నాలోచించుకొని వారు మొదట ఒక ఆభిప్రాయమునకు వచ్చి నచో, మహమ్మదీయుల ఆభిప్రాయము ఎట్టి దైననునచో, వారి తోడ్పాటునగుటకు హిందువుల ధర్మము. నిర్ధారణ చేసి కొడుకులూద్రానను మహమ్మదీయులే పట్టానుట ప్రత్యేకము. ఈ ఆభిప్రాయమునే ఒకగుచు, కాకినాడ కిలాఫతు సభకు

కంత్రి)వార్త పంపిరి. వారినిర్ధారణ ప్రకారము నేను వారికి తోడ్పడుటకు సంకల్పపడె యున్నాను.

రాజున్న ఎన్నికలు.

ప్ర:—ఎన్నికలనుగూర్చి తమ ఆభిప్రాయము మేమియో? సమర్థులను వారాలే కాంగ్రెసువారూ, ఎన్నికలలో ఫలితము పొందవలెననచో, తమ ఆభిప్రాయము ప్రకారము!

ఉ:— అధికారములో పూర్వమైట్టియు బాధ్యత యంతమైట్టియు ప్రభుత్వమునే అదర్భముగ తమదృష్టికిను నందుంచుకొనిన సమర్థులనుబట్టి మేముకాదుమియును నమ్ముచున్నాము. 'సమర్థుల'కు సరియగు అర్హత స్థాయిల తోచదు. ఎట్టిక నవర్థులతోయూ అవసరములేదు. ఉత్తేజముతోవలన ధర్మమును మాకుదాము. బొంబాయిలో ఒక గొప్పభవనము నిర్మించవలసిన ఒక తెలివగుల ఎంపనియొకకొసము చూడును. కాని ఒక తెలివగుల వర్తకునివెదకుదా? కాంగ్రెసు ఆభిప్రాయములను దృఢముగ స్పష్టీకరించ గలవారును, సంపూర్ణ బాధ్యతాయంతరి కరిపాలనకర్తలలో ప్రాప్తమగువారులు (తమకర్మ ములేయగుల సమర్థులన్న మా ఆభిప్రాయము నెలకేవలన.

పటేలుగారికి పంపిన కంత్రి)వార్తనుగూర్చి పటేలుయూ, పంజాబునాథ్యులలో అతరాధు మెనర్వీకవారిని కిషీంక సగత్యములేదని తెలిపిన ఉపసంఘమువారి కిఫాయతు కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిరాకరించినది తిలకుగారు నెలవిచ్చిరి. ఈ విషయమై కాంగ్రెసువారి ఆభిప్రాయములను అనుసరించి తని చేయటకు పటేలుగారికిని (బ్రిటిషు కాంగ్రెసుసంఘమునకును యావచ్చాక సంఘమువారు సంపూర్ణాధికార మొసంగిరి.— (బొంబాయి క్రాంతినిధి.)

బియ్యపు ధరలు.

కల్లిసిటి బోర్డువారి ప్రకటనము.

చెన్నై పురి కల్లిసిటి బోర్డువారు ప్రచురణార్థమై యీ క్రింది ప్రకటనము నుకంపిరి:—

ఈవారమున రాజధానిలో బియ్యపుధరలలో మార్పు లంతగా లేవు. ఈక్రింది వివరములను బట్టి గతవారమున బియ్యము చెన్నై పురి కడలలో నేలగాన అమ్మబడినది యు తెలియగలదు.

గంజాము రూపాయికి 278 చెన్నై పురి కడలు; విశాఖ కట్టెము 261; కృష్ణ 4; కర్నూలు 284; బళ్ళారి 218; నెల్లూరు 288; చెన్నై పురి 291.

సగటునమాచిన రాజధానియంతటను గతసంవత్సరము వలె రూపాయికి 2.88 కల్లరంతున గతవారమున బియ్యము అమ్మబడినది.

గత సంవత్సరము కృష్ణ, గోదావరి, గుంటూరుతెల్ల జిల్లాలలోను, నెల్లూరు, చెంగల్పట్టులలోను ఈ సంవత్సరమున కన్నను బియ్యముచాక అమ్మబడినది. దీనికిగత సంవత్సరపు కల్లలోని కారణము. చెన్నై పురియందుకు మధుర, తిరుచూపల్లి, రాజుగూరు జిల్లాలలోను బియ్యపుధర గతసంవత్సరమున కన్న కొంచెము హెచ్చుగ నున్నది. గంజాము, కచ్చిపూరియూ తిరువెల్లి, జంబాపుర, ఉత్తరాపూట, దక్షిణాపూట, చిత్తూరు, నేలములందు బియ్యముధర బహుచాక నున్నది. ఈ సంవత్సరవారంధమున్న బియ్యపు ధరలో గత సంవత్సరము కన్నను భేద మెక్కువక నుండినది. 1919 సం. మార్చి 15 క తేదీతో సంక మొందు వారమున రాజధానిలో బియ్యమును సగటున 291 కల్లరంతున అమ్మబడినది. ఈ సంవత్సరము మార్చి 15 క తేదీతో సంక మొందు వారమున సగటున 2.88 కల్లరంతున అమ్మబడినది. దీనివలన గత సంవత్సరము బియ్యపు ధర మే నెల కాక నెలల మధ్య హెచ్చయినది. ఈ సంవత్సరము నెలలలో బియ్యపు ధరకమెల తగ్గనాగినది.

మందల గ్రంథాలయములు:— మందల గ్రంథాలయము
నిర్మాణమును ముగియించి కాలము క్రిందకు తీరవలసివ్రయున్న
ముఖ పేరుకును గూర్చి వివరించి రాజయంపేంద్రవరమం
దలి నుండి గ్రంథాలయమును లెండు గోమీ గ్రంథా
లయ మును పేరుతో కలసి నొకటి ఆగ్రా నగరమున కందరికి ఆగ్రం
థాలయము చేత గ్రంథాలయ స్థాపనము లందరినందున్నది.
మరి నర్వాహిత పేరునొకటియు కలదు గ్రంథాలయమును నుం
దియనుమందల గ్రంథాలయముగా నిర్మాణము చేయును

[illegible]

అంశము, పాఠ 9:—ఈ పాఠము వ్యాసముని

కలకత్తా, జూలై 9:—తేలికలకత్తా కార్పొరేషను
 వారు 9 తేదీ జరిగినదల వధులలో రెండు ముఖ్యమైనవిను
 యొక వర్గమునందు. (1) కొత్త రంగ జోన్ల కావనగల్గి
 జరుపుటకు ప్రస్తుతము వారు కొందఱు కలకత్తా పుర
 సౌధమును ప్రభుత్వమునాకిచ్చుట, (2) కలకత్తాలోని బ్రాం
 డే ఏర్పాటు కాదు పున్నుకొనుట పురసౌధమునకును వివిధ
 ప్రాంతముల భిన్నములైనవియు. కొందఱు మొదటి విధై
 ను మూలము కాదుగనుచున్నది. తేలికలకత్తాను బహిరంగ
 నును మొదలుగనానికొన్నది. విడిచియుంచుననిందగు కొరిన్.
 మరికొందఱు గూ 8500 ల నెల కాదుగను కట్టవలయునందు
 ప్రభుత్వమువారి కిచ్చివేయవలసినదని కోరి. ఇట్లు చాలా
 గొప్పదల జరిగి కుట్టరుగకు నైదుదై మూడవ ప్రభుత్వ
 వారి కొప్పు తెప్పించినదని తీర్మానము చేసిరి. బ్రాం డే ఏర్పా
 టు కనుజతములో నుంచుకొనుట యనువిషయము మరిల దెం
 యించినాని తీర్మానింపబడెను.

ఉదకమండలం వార్షిక :- 1919 జూలై 18 న
 తేదీని రా. బి. కె. రామమండ్రరావుగారు తమ 8 వ తరగతి
 డిప్లొమాటికల్ టెక్ట్లకు పదవిని చాటుకున్నందున ఆ తేదీ నుండి
 యీ విలియం, హెన్రీ, హ్యూటాకు ఉపన్యాస 4 వ గ్రేడు
 నుండి 8 వ గ్రేడు డిప్లొమాటికల్ టెక్ట్లకును, వి. రామకృష్ణశాస్త్రి
 గారికి 5 వ గ్రేడునుండి 4 వ గ్రేడునకును, యస్ కృష్ణమూర్తి
 అయ్యగారు 6 వ గ్రేడునుండి 5 వ గ్రేడునకును, మహా
 త్ముని తమనుదీన్ సాహెబుగారిని 7 వ గ్రేడునుండి 6 వ
 గ్రేడునకును పి. శుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు కృష్ణానాథ్యగారు (గ్రేడు
 అట్టించునుండి పురుసెంటుగారు 1919 జూలై 21 నెట్టించు
 తేదీని ఎ. నారాయణ అయ్యగారు తమ 5 వ గ్రేడు డి.
 కల్టెక్టుకు పదవిని చాటుకున్నందున డి. కేళుసుకుమార్తెగారిని
 6 వ గ్రేడునుండి 5 వ గ్రేడునకును, కమల కామ్యూల్ గారి 7 వ
 గ్రేడునుండి 6 వ గ్రేడునకును పి. శరీరానుమర్తిగారిని 7 వ
 గ్రేడునకును డిప్లొమాటికల్ టెక్ట్లకు నియమించిరి.

బొ: బాయి:— గాంధీ, మా బాబు అయ్యలవారి,
 మోసాట్ మోసాడి, కిడ్నాయి, యాకుబ్ మన్సూర్ గార్లుకు
 మరణం విధించి భిలాఫత్ బార్లకు సులభమయిన ఇరవది కలిసి,
 కథ నేటి, సమాచార నిరాకరణపద్ధతి విధివృద్ధి చేయ ప్రాజానా
 యుక్తాడు. సమాచార నిరాకరణ పద్ధతిని ప్రజాస్వామ్యముగా
 చేయటకు ఆలంబనములు గాంధీ నాటి అవ్యక్తరీతన జరిగిన
 భిలాఫత్ సంఘటనలవారి సభలలో నేర్పరుచుకొన యువనం
 ప్రాజానాడు నేటితో కేరళా బొంబాయిలో నువ్వేరకన్ శ్వాదు.
 నా. ఫాన్సెక్ మాట్, మా బాబు కిడ్నాయి గార్లు భిలాఫత్
 రాయబారియగు పూర్తి చేయటకు క్రితులము ఇప్పుడును
 పోనుశ్వాదు.

బొంబాయి పేరు మార్కెటు.

విల్లూపేశుని ప్రారంభమున బలీయముగానే యింటి
ను నానె పడవం బొత్తిగా కెక్కి గామున. మండిపర కెక్కిన
పుటకులన నూనె ధర హెచ్చినది. అందువలన పేనువరము వం
దముగావచ్చుచి. కదకు గుల్మముగ నే మివలెనయినను పెన్ను
ధరవలెనుకూడ కెక్కి యున్నది. బొమ్మల పేనుల ధరలు ఎప్పటి
కంటెనే ఎక్కువైచి. బహుశః ముగియుంపుటి నెలలకు ఈ క్రింద
వివరింపుచున్నాను. జూలై నెలనుండి ధరలతే యున్నట్లు నిర్ణ
యింపబడినవి:—అమాయగాలకు అద్వాక్కుడు 2850, బొ
బాయి కాకుక 1280, బొ. బాయి దైముగు 8400, నెలట
లిండియా 4650 నెలట్యుగ 1120, కొలబాల్యండు 2850,
కొప్పెంటు 687, కంబిభాయి 1115, జేపిను 1420, ఫాజర్
భాయి 1685 ఫికత 11210, ఇండియన్ స్టీలు 287, ఇ
మాకు నెలట్యు 555, బోహినుకు 8655, బోగ్గెలు 980, క
రు 1220, పిండ్లెక్కు 905, నెలట్యు 847, స్వకే, 4660, స్వాక
1110, మింతెలియను- బొంబాయి ట్రాంక 1067, బ్రిటిషు
బల్బా వెల్కొలియం 21/8, బుండిసి మెంటు 49,
ఇండియన్ సిమెంటు 502, కాట్నీ సిమెంటు అర్దివెరి 807,
జిఫ్ఫు 1600, మదకాథిమేటర్సు 15, న్యూఇండియన్ అమ్మ
కెకను 24/8 (సిమెంతు, ఇండియా స్టీల్ న్యూరిగేషన్ 10 (సి
మెంతు, కిరిలావరూ 280, తాతాస్ట్రో 1200, తాతా
వెరక అండు స్టీలు అర్దివెరి 175, జిఫ్ఫు 1640, తాతా
యిలమిక్కు 40, నెలట్యు బ్యూమ 44/8, తాతాబ్యాంకు
51/8, 8 1/2 కడ్డె గర్న మెంటు వ్రాలు 59, యుద్ధమునకత్
ములు రిక్కుత కాటకరిమిలిగలది. 98/8 వీర్లు కాటకరిమిలిక
100.

7. రెండు కట్టల నీరు, చచ్చు తుది

జర్మను వాయు విమానము L 71 యింకను రాలినది. కొద్దికాలములోనే దానిచ్చును. యిద్దాంకిరము నుయింకను నిర్మించుటకు కలపెట్టబడిన విమానములు యిప్పటికి వాటిని మిశ్రమ చాల డబ్బు ఖర్చు పెట్టి కారణమున పూర్తిగా నిర్మితమైతే R 38 విమానము విమానము పూర్తియైనవిచ్చుట నయిన క్రరాష్ట్రములకు విక్రమ ఖరారునామా క్రింద యివ్వబడును. కలిమ్యా విమానములు వాటిద్వారాష్ట్రము నిచ్చుక మాగా చేయబడుచున్నది. L 71 జర్మను వేకో ఫనల ప్రకారము నూతన కర్మలముద కయిన గానింకబడుచున్నది నదంత్రిగదు అని చరిత్రుగారు కామకర్తలతో చెప్పిరి.

శ్రీ సులవరం బాలబాలీవమామనాథ
దేవవాడలో ఈ ను 12 వ తేది
శనివారము రాత్రి 9-30 గంటకు
సారంగధర నాటకమును
ప్రదర్శింతురు.
ప్రీతిక ప్రత్యేకస్థలము 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0.
(208) వ. చట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

అమృతాంజనము దీపా, మళరాసు. బొంబాయి.

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

ENGLAND

Mesopotamia & Persian Forces.

LONDON, June 9.
Replying in the Commons to Mr. Onnesby Gore, Mr. Churchill stated that the approximate strength of Mesopotamian and Northwest Persian Force was 13,000 British and 60,000 Indian troops and the weekly cost was 4,75,000 sterling; none of which was borne by the Government of Mesopotamia, Persia and India.

Dyer and Hunter Commission.

In reply to Mr. Rupert Gwyne, Mr. Montagu stated the Commander-in-Chief in India had informed Dyer that he accepted the conclusions of the Hunter Commission with regard to the occurrences at Amritsar and had directed him to resign his command of the Brigade.

Replying to Mr. Bellairs Mr. Montagu said he did not think that Dyer was supplied with legal assistance at the inquiry. Mr. Bellairs asked:—Does India Office accept that as a fair trial of this distinguished General, Mr. Montagu replied that there was no question of the trial. The Commander-in-Chief had a perfect right to dispense with the services of any officer. Mr. Bellairs declared that it was not in accord with the rules of any Military Court that Dyer had no legal assistance and was unable to cross-examine the witnesses. Mr. Montagu agreed that the Hunter Commission was not a Military Court and could not be regarded as a substitute for one.

Britain would not take Armenia Mandate.

Replying to a question Mr. Bontr Law said that Britain would not take mandate for Armenia. Mr. Long announced that *Thetis Intrepid* and *Vindictive* blockships sunk at Ostend and Zeebrugge in war had been presented to Belgium as a free gift.

Chrystal Palace.

After being used for six years for war purposes the Chrystal Palace was reconsecrated to public use this morning when the King and Queen opened the Imperial War Museum housed in the palace. In the course of speech His Majesty urged that none should forget that Britain owed her success in war under God not to armed forces alone but to labours and sacrifices of soldiers and civilians, men and women alike. It was democratic victory, work of the nation in arms organised as never before for great national struggle.

Britain's Financial Recovery.
Illuminating Figures.

LONDON, June 8.
In the course of his explanation in the House of Commons of the Government's decision not to impose a levy on war wealth, Mr. Chamberlain said that no other country had attempted a financial effort to be compared with Britain's, or in which the well-to-do had been so heavily taxed. Illustrating the financial recovery of Britain, Mr. Chamberlain referred to the rise of the dollar exchange. He stated that we were in a position to pay out half of our Anglo-French loan in America and to meet all other market obligations of the treasury in the United States to the end of 1920, with a satisfactory margin (cheers). The debt of 100 million dollars to the Argentine would be redeemed in a few days. The loan of 20 million yen in Japan would be paid off in a month, while provision had been made at home for the reduction of debt by 250 millions sterling this year, and 300 millions next year, without additional taxation.

British Empire Air League.
Brig-Gen. Seeley's Gloomy Speech.

LONDON, June 8.
The Lord Mayor presided to-day at a meeting at the Mansion House for the inauguration of an Air League for the British Empire. A resolution was unanimously passed pledging support to the League.

Brigadier-General Seeley declared that in 1918 Britain was incomparably the best equipped in the Air of all Nations. He added that to-day the position was serious. The State had practically gone out of the business and he suggested that the national defences were suffering from sloppy control and lack of co-ordination.

British Trade Exhibition.
Proposal Cordially Endorsed.

LONDON, June 8.
Speaking at a meeting at the Mansion House yesterday in connection with the British trade exhibition Mr. Watt, Australian Commonwealth Treasurer, moved a resolution cordially endorsing the proposal to hold an exhibition in London in 1923. He said that for many years the trade of Britain with the Dominions had been relatively shrinking compared with the trade of the Dominions with foreign countries. That tendency ought to be arrested and reversed. Australia's spirit was one of preference to the Old Country on grounds of high sentiment and on more mundane grounds. (Cheers.)

Sir Robert Horne also said that the Board of Trade and other Government Departments were determined to give the exhibition every support in their power. He emphasised the necessity for developing by every means markets for British products.

The resolution was carried with two dissentients.

Trade Returns.

LONDON, June 8.
The exports for the five months of 1920 totalled 521,114,000 as compared with 270,193,000 for the corresponding five months of last year. The imports valued 863,201,000 as compared with 594,094,000. The Re-exports of foreign and

colonial merchandise totalled 115,767,000 an increase of 72,296,000 as compared with corresponding period of last year.

RUSSIA

Shall Britain Trade with Russia?
Difficulties to be Overcome.

LONDON, June 8.
The following illustrates the almost insuperable difficulties surrounding the question of reopening trade with Russia. It appears that the Supreme Economic Council meeting in Paris has not yet agreed as regards Bolshevik guarantees. It has transpired in this connection that the British are disposed to accept any guarantees offered and also assurances as regards the existence of Russian goods for exchange purposes. The French, however, are sceptical and point out that the Soviet Republic is a federation of States. Hence there is no proof that the goods sent to one State will not be seized by another in transit and hitherto the Bolsheviks have not been able to give guarantees against the insecurity and chaos prevailing in Russia. Moreover the Council wants an assurance that neither ships nor their cargoes will be seized upon reaching Russian ports. Furthermore the French urge that gold cannot be accepted as payment since it belongs to the creditors of Russia. M. Krassin's mission has already proved its inability to find a trade basis in the exchange system, and it is also doubtful whether groups of Russian States recognise M. Krassin as a mandatory.

M. Krassin is the only cultured man of the members of the mission. The others are of inferior social status. The mission is accompanied by a score of experts who are not Bolsheviks. They are for the most part officials of the old regime who are obliged to serve under the Bolshevik administration to get a living.

AMERICA

American Elections.
The Republican Convention.
Senator Lodge's Speech.

LONDON, June 8.
CHICAGO:—At the opening of the Republican National Convention at the Coliseum to-day, Senator Lodge, the temporary chairman, defended the Senate's opposition to the peace treaty as a patriotic duty. He declared that President Wilson and the autocracy he represented must be excluded from any future control because he stood for a non-American theory of Government. The people must now make a vital choice between President Wilson's plan and the independence and safety of the United States. He promised that the Republicans would cope with the profiteering evil. He urged that firm steps should be taken to end the *disgraceful record* of the United States during the past seven years with regard to Mexico. It was the primary duty of the United States to deal with Mexico under the Monroe Doctrine; but nothing was done, and yet the United States was asked to take the mandate for Armenia. He charged the Democrats with responsibility for the present perilous conditions, and finally declared that if the republicans failed to grapple with them effectively, a "Russian descent into barbarism would begin to draw near."

GERMANY

German Politics.
Government Resigns.

LONDON, June 8.
The Berlin Government has tendered its resignation to the President, who has requested it to carry on provisionally. The President also asked the Chancellor to ensure that the results of the elections be established definitely as soon as possible, to enable the Reichstag to be convened at the earliest date.

Herr Mueller to form Cabinet.
"Tageblatt's" Forecast.

LONDON, June 9.
A Paris message from Berlin states that Herr Mueller has requested Herr Mueller to form a cabinet. The press is unanimously of the opinion that it will prove impossible to form a lasting coalition. The *Tageblatt* forecasts the dissolution of the new Reichstag.

SWITZERLAND

Women's Suffrage Congress.
Meeting in Geneva.

GENEVA, June 8.
The International Women's Suffrage Congress opened to-day under the presidency of Mrs. Carrie Gatt. Thirty one nations are represented.

BELGIUM

The Spa Conference.
Meeting Next Month.

LONDON, June 8.
BRUSSELS:—M. Millerand has approved the postponement of the Spa Conference, which will now meet on July 5th.

(ASSOCIATED PRESS.)

Two building plots in the Fort were sold by auction in Bombay yesterday, and the prices fetched for them probably beat all past records in the City. The plots in question are situated in Tamarind and Armenian lanes, fronting the new forty five feet road running from Esplanade Road to Tamarind Lane. They were sold under instructions from the Municipal Commissioner by the auctioneers. There were about 40 to 50 intending purchasers present, and the bids stood at Rs. 500 per square yard. The bidding was very keen and in less than an hour both plots were knocked down to Messrs. Tata and Sons. Ltd. at the rate of Rs. 950 per square yard for the first plot, measuring 1215 square yards and Rs. 1,325 per square yard for the second plot, measuring 1,135 square yards.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

BOMBAY

Haj Pilgrims.

BOMBAY, June 10.

The Haj pilgrims detained in Mussafarkhanas in Bombay owing to the outbreak of cholera number about fifteen hundred. These are being fed by the Hon'ble Mr. Sherif Dewji Canji and other members of the Khilafat Committee and will not be allowed to leave their residence until 12 days have elapsed from the occurrence of the last case. The pilgrim season commenced in March when Mahomedan pilgrims from all parts of Asia began collecting in Bombay en route to Jeddah for Haj. 2084 pilgrims sailed for Jeddah in different ships during April and a further batch of 3256 sailed in May. The last vessel to leave Bombay was the steamer *Isfahanyan* on the 29th May. Trouble arose on the 1st June when a case of plague occurred among the pilgrims followed by a case of cholera the next day. Municipal and Port Health Officers were immediately on the scene and with the help of Mr. I.C. Boyd, Commissioner, and Mr. C. Lynch Blosse, Deputy Commissioner of Police, prompt measures were taken for the treatment of patients and the isolation of affected premises and their inmates. As the number of fresh cases were daily increasing steps were at once taken to prevent the new arrivals making use of the affected Mussafarkhanas.

Scarcity of Obtaining Lodgings.

It was a very difficult question to face owing to the prevailing great scarcity of obtaining lodgings, but fortunately due to the public spirit of a respected citizen, Mr. Abdul Kader Kharkatay placing his two houses at the disposal of Haj committee, the difficulty was solved. The Municipal Health Officer suggested the inoculation of all pilgrims in affected houses with cholera serum. It was a difficult task for the authorities to impress upon the ignorant pilgrims from all parts the benefits of inoculation. Eventually, they were persuaded voluntarily submit themselves for inoculation. It was an unexpected but most impressive sight to see transborder Pathans and Mahomedan pilgrims from Java along with Indian pilgrims of all different races freely taking cholera inoculation by the persuasion of the Protector of Pilgrims and his staff of interpreters. The work was done most tactfully for which the authorities concerned deserve great praise and congratulations. Mr. Boyd, Police Commissioner, who is the President of the Haj Committee convened an informal meeting of the committee and those interested in the welfare of pilgrims and explained to them the situation. At present, there are no less than 1000 pilgrims in the Mussafarkhanas and the camp who have all been inoculated with cholera serum during the last week.

Precaution to Cope with the Epidemic.

The authorities took every precaution to cope with the epidemic but the outbreak has not yet abated. Sixtythree cases of cholera occurred among the pilgrims last week and they were removed to infectious diseases hospital at Arthur Road where eight of them have proved fatal. Seven more cases occurred and three more attacks were reported on Wednesday. About 350 pilgrims have been taken on board the steamer *Shuja* lying in Bombay harbour after they had been inoculated and vaccinated and their kit disinfected and when a sufficient number is embarked on the ship the vessel will set sail.

A Case of Misappropriation.

POONA, June 10.

Another case of misappropriation as a public servant of monies in his charge was disposed off to-day by Lt. Col. Cuckberlege, Cantonment Magistrate, in which Corporal W. J. Bandy, Postal Corporal, of Signal Service Depot, at Watowrie, from November 1916 to June 1917, was charged at the instance of the police. The accused it was alleged, misappropriated two money orders, one for Rs. 334 in favour of Private Morris and the other for Rs. 115 for Corporal Burtenshaw. The accused was defended by Mr. R. B. Sonawalla, Barrister-at-Law, while the prosecution case was in the hands of Mr. Kunte, Police Prosecutor. The Magistrate in delivering the judgment said that it had been satisfactorily shown that the accused had accounted for both money orders in his book, which showed that in the first instance the money had been sent by registered post to Basrah and in the other that one of the accused assistants had delivered the money to someone, who though not the payee was not the accused as shown by writing. Unfortunately postal receipts had since been destroyed and there was no evidence to prove the charge. He accordingly discharged the accused under section 253 C. P. C.

Bombay Market.

BOMBAY, June 10.

The market in mill shares opened strong, but contrary to the general expectation weakened and went on falling till the close which was weak. The fall in silver adversely affected the yarn market and to-day's slump in share prices is attributed to this cause. Miscellaneous section ruled weak in sympathy and banks were quiet. The following are the closing quotations for July settlement:—Ahmedabad advanced 3350, Bombay cotton 1230, Bombay Dyeing 3400, Central India 4600, Century 1129, Colaba Land 2550, Crescent 637, Currimbhoy 1115, David 1920, Fazulbhoy 1635, Finalay 1210, Indian Bleaching 257, Indore Malva 565, Kohinoor 3655, New Great 920, Pearl 1330, Simples 805, Shapurji 347, Swadeshi 4600, Swan 1190. Miscellaneous:—Bombay Tramway 1067, British Burma Petroleum 2178, Husid Cement 49, Indian Cement 502, Kanti Cement ordinary 307, deferred 1600, Madan Theatres 15, New India Assurance 2478 prem., Scindia Steam Navigation 10 prem., Shivrajpur 30, Tata Hydro 1200, Tata Iron and Steel ordinary 175, deferred 1040, Tata Oil Mills 400, Central Bank 4478, Tata Bank 3178, 34 per cent Government paper 59, war bonds short dated 2878 and long dated 100.

THE PUNJAB

SIMLA, June 10.

LONDON, June 10.

BENGAL

CALCUTTA, June 10.

FRONTIER SITUATION

SIMLA, June 10

Afrid.

Waziristan.

NILGIRI

OOTACAMEND. Item 11

MALABAR

MALABAR, June 10.

News in Brief.

— 0 —

Storm in the Arabian Sea.

SIMLA, June, 10.

Government House News.

Mr. Jogaya Sarma wires from Ellore thus:--

రైల్వే సమ్మెతలను అణిచి నిధులుగా గలిగిన ప్రజల యిష్టానుసారము తొలగించవలెనని పుజుల తరపున పోరాటాధ్యక్షులు వహించిన బాహుళ్యముగాని ఇద్దరు పాతలు రాంభుజుపర్తు చాదరి, యండి. పూరిగల్గ రైల్వే ఏజంటుతో ముచ్చటించుచు ఏజంటుగారు మే 27 వ తేదీని తెలియజేసిన వార్తల ప్రకారము మార్చి 25 రుల నాటిలో చేస్తుకోవలసివని చెప్పగా ఏజంటుగారు సమ్మతించిరి. ఆమెరు లీ క్రింది విధముగా నున్న వి సమ్మె కట్టుటకు పూర్వము పనివారలెంత మొత్తముగల జీతములకు పొందుచుండిరో, దేనిని జేయించుండిరో, అదేజీతముమీద ఆకునిలోని ప్రజేత పెట్టుచుదురు. మరియు ఒక జీత సమ్మెతలను భారీ అయిననాక రీలలో మరల ఏజంటు ప్రజేత పెట్టుబడి నుండినో పనివారలు సమ్మెకు పూర్వ మెంత జీతము పొందుచుండిరో అదేజీతము మీద మరియు పనిలో ప్రజేత పెట్టుచుదురు. ఈవర్తమానోకు, రెవెన్యూజిల్లాలకు ముత్రమేపర్చియును. మరియు ఇతరజిల్లాలలోని పనివారలకు సహితము వాంఛావ్యక్తానమువారికి లభించినో ఆయా పనివారల ప్రయోగ్యముల నిధాన్న చేసినవో తరుమైన మంచి నాటిని ఏజంటుగారు గణగ జేయుదురు. ఆ యట్టివనులలోని పనివారలు ఆల్యము చేతుక 14 వాన్ లేదా తాళుల వనిలో ప్రజేతవలెను. తగినది కారణము లేక ఆల్యము చేసినవో వర్తము చెల్లనేరవు. సీఫ్ ఆదిటరుగారు తమ పనివారలకుకూడ అదేవర్తల ప్రకారము మరల నాటి లిచ్చుటకు సమ్మతించినారు. దీనినిబట్టి మానిన పనివారలను కేటించవలెనని రైల్వేవారికి ఉద్దేశమున్నట్లేయును కనుకట్టుకు వర్తల వివరములను ప్రై వెద్దయినప్పుడు సమ్మెకట్టిన పని వారల క్రొత్తిధుకు తెలియజేసిరి. పనివారలు వర్తలకు అంగీకరించుచు పనిని మరల ప్రారంభించుటకు తీర్మానించుకొనిరి. సోమవారము నుండియు చాలమంది పనివారలు తనిచేయుటకు నుండిదులై యున్నారు.

సమ్మెకట్టిన పనివారల మరలులు ఇంచుమించుగా చాలవరకు రైల్వే అధికారుల యంగీకారమును బడినవి. మే 26 వ తేదీని ఏజంటుగారు తెలియజేసిన వర్తల ప్రకారము పనివారలు మరల తనిచేయుటకు సమ్మతించిరి. వర్తల వివరమును, ఏజంటుగారు ఇంగ్లీషులోను కేరళామలలోను ప్రచురించెదరు.

కాశీదాతలు:— గుంటూరు నివాసి కిందాది గోపాల శర్మ ముద్రాపాత్రులు 18 వ తేదీని కాశీలో ఆశ్విన శ్రవణమున సంకర్షణమును చేయించెను.

కల్లూరు మండల శభ:—వరియన మహాశభను కల్లూరు మండలమున 7 వ తేదీని శ్రవణ శ్రవణమున 28-29-30 తేదీలలో జరుపుటకు అల్లూరి కృష్ణశర్మ ము అయ్యగారు అధ్యక్షులుగా సంఘమును ఏర్పాటుచేరి

ఏలూరు హిందూ యజ్ఞశాల సంఘము:—ఏలూరులోని శ్రీకృష్ణ బాలుకాసు మిల్లంకం వెంకట రీసంఘమునకు వేయి రూపాయలు గ్రంథములు కొనుటకు ఇచ్చెను.

ఏలూరు మునిసిపల్ మొదలు:—మోతే వెంకటగారు మునునూరి కొండేశ్వరాస్త్రి గారును ఏలూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలు మొదలుగా ఎన్నికయిరి.

కొలంబూరు:— కొలంబూరులోని శ్రీకృష్ణ కళాశాల అనే శిక్షణాపాత్రులను కార్యదర్శియ్యుడు. 'దర్శన' మారు 'అనునాన కొలంబూరులోని నాలుగు ప్రసిద్ధమైన కళాశాలలకు లేకుండు మొదలగు విద్యార్థులను ఆకాశమున నాలుగు వేలములకు యధాత్మ్యమున కంటే చాల అధికముగా 1914 వ సంవత్సరమున జరుగుచున్న కల్పవలసలకు జవాబు పదార్థములకంటే చాల మేలయిన రకములు గలవిగా జన్మించి.

హిందూబాబు స్కూలరీషియ్యులు:— 88 అప్పీలేనముల వచ్చినది. వారిలో యాగ్రేణివారికి స్కూలరీషియ్యులు నాలుగునాడు. (1) విజయ నువ్వారావు గొన్నవం (2) జి. యన్. రామయ్య, కర్ణామిడి, (3) యం. వి. రంగయ్య బొప్పర్తిపూడి, (4) ఆర్. స్వామినాథం అయ్యలూరు, (5) యం. వి. నువ్వారావు, చిలకలమ్మపేట (6) పి. నువ్వారావు నుడివాడ (7) యన్. అంజయ్య, అంగలూరు (8) వై. విశ్వనాథం, సోదరము (9) ఆర్. వి. నువ్వర్లు, యాండ్ (10) పి. హెచ్. విలియం ఒంగోలు. ముందుసంవత్సరము 85కుండు ప్రవక్తలతోను ఒక్కొక్కరికి రూ 20 ల యొప్పున చేయబడును. అప్పీలేనముల ఇల్లు శంకరలకు. ప్రాధేయ, యం. వి. మూర్తిరాజు మొదలగు ముందుపాస్తు తెనాలి తాలూకా.

నియోగి కార్యకర్తల కోరిక విజ్ఞప్తి:—నియోగి కార్యకర్తలకు ప్రతి యేట రవివారమున కిచ్చు నిర్ణయం పరిచి యున్నది. వర్తమాన కార్యకర్తలకు, ప్రతిభా, పద్మ, కాశ్యపముల వనకార్యములు, పరిశ్రమ, నాటకములు, కళకళలు, వ్రాసినవారందఱు, తమతమ నామగోత్రములను, గ్రంథనామములు "నియోగి" (చెన్నకట్టము) కఠికమున ప్రకటించుటకు గోరింబడుచున్నాము. వచ్చునకుండు దురుగ్రంథములలోని యొకటి రెండు కథలును, ఒకటిరెండు వాక్యములు, అగ్రంథము అయ్యవడి యందేనా లభించుచోటు, నెలకూడ వ్రాసింపగలరు. వైదికములు ప్రకటించుటకు నియోగి కఠికములను విరాళమునయెడల సంధుల ప్రతియేటి నాటిక బంధగోరవడు. వానస్పతింగూర్చి పరిశ్రమగం ప్రకటించ యత్నించవడు. — పాలెపు వెంకటనారాయణ గోపాల యమలాపురం, గోదావరి డి

మలబాద వార్త జూన్ 10:— ఆదివారమున సోమవారమున వ్యాపించిన ఆతిథిమైన మహానలవ మలబాద జిల్లాలోని యనేక స్థలములు ప్రమాద మైన నష్టమును పొందెను. కన్నునూరి కంటోన్మెంటులో అగ్నికృష్ణమైన నష్టము సంభవించెను. అనేకములగు గుడియలు చిల్లిరయిండు వృక్షములు గాలితో మాలిపోయెను. మున్సిపల్ హాల్, స్కూలు, డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ యేర్పక గారియల్లు, ముయ్యననేకట్టములు గాలితో కొట్టుకొనిపోయెను. నువ్వారావు బొద్దుగ, మాహిద్దు, కొన్ని కడలలకు ముహూర్తము తీసికొని పోగా, గావడము అక్కడినుండి నేలమాలి మున్నుమలయెక్క. తలవేరియెద్ద మనేకవృక్షములు శర్లతో వెళ్లగలిచులెను. ఇంటిపై కప్పులు ఒకటిగాలితో చెక్కలుగా నెగిరిపోయెను. డిస్ట్రిక్టు కౌన్సిల్ సమావేశమున సుకమాపూ ముద్రాపాత్ర ఒక చెట్టుకొండపడి మృతిమొదెను. కాతికట్టపట్ట కట్టుమందిన యొక కొత్తములకు గాలి తీసేయమందిన మాలికుల ప్రమాదకరమైన గాయములు తీరినవి. నాటకరీతియ అన్ని ప్రక్కలను మున్నుమలగా సుందరి నీయు ఎల్లవోట్లను కంఠ స్థములు తీసికొని నీయు వార్తలందెను.

మదరాసు నాగజెటును ఆఫీసర్ల సంఘ కార్యదర్శి గారు మాకు ఇట్లు వ్రాసిరి:—

మదరాసులోని ఇతర జిల్లాలోని సంఘ శభములు ఈ క్రింది మహాశభను తమ ప్రతినిధులగు ముఖముగా గవర్నరు గారికిని రాజకర్తలకిని గారికిని పంపుకొనిరి.

మహాశభ.

మదరాసు ఫోర్టు వెంటువార్డి గవర్నరుగారి సమాఖ్యను నడు:—

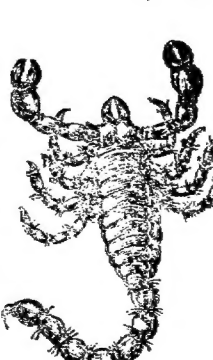
1. ఎన్.యెమ్.యెమ్.ఎమ్. విజ్ఞాపనతోనికొన్నను, గవర్నరు గారు కావనశభలో తగు సహాయము చేయమని నిక్కచ్చి చేసెను, శ్రీకృష్ణకర్మగు ఏర్పాటులు ఇంకను కావించవలెను.
2. ఈ రాజధానిలోని గవర్నరు ఉత్తరములకు చీకములు హెచ్చించి మనములను సామ్రాజ్యమునకు తోచి దూరమైన సమావేశము చలోవారా సంఘ ఇతరల జీతములు హెచ్చించి, తమ నిర్ణయ మొట్టమొదటగా మా జీతములు హెచ్చించలేదు.
3. ముఖ్యముగా కావన శిక్షణలకు నానాటికి హెచ్చు యత్న చేసి కల్పవలసయన మావచ్చు స్వల్పనే తమములు చాలబట్టెను. ఈవిధముగా ఒక నెలయెడల జరుగుట వ్రతముగా సంఘములకు మదరాసు నాగ జెటును ఆఫీసర్ల సంఘమువారు విన్నవించుకొనిన ప్రకారము తాత్కాలికముగా వైసను జీతముల పట్టిక తీయవలెను.
4. ఈ సమావేశమున ఇప్పటివరకు న్యాయము కాగవచ్చుచున్నది ముఖ్యము. ఒక శతకముగవయెడల ఆలోచించి నీ చక్కగా నిర్వహించుటకు వారి లేకపోవచ్చును. కాబట్టి ఈలోకమున తమ సహాయము చేయుచు రని విన్నవించు.

అవసరము
రాజకర్తలకిని ఆంధ్రగవర్నరుగారికి 17-8-20 తేదీ నాకు మదరాసు నాగ జెటును ఉత్తరముల సంఘము వారు పంపుకొనిన కంత్రివార్తలలోనిభాగము, జీతములసంఘమువారి సిఫార్సులు ఆఫీసర్లచేయు, కొన్నియులు ప్రతిభా, అభిప్రాయములైన కొనలేను. కనీసము రూ 85 ల వేతమును నీయిని తోచును. ఇవ్వసంఘ ములును మునుపొమటకు రూ 60 ల మిక్కిలి అవసరము. ఈవారమును సంఘము నియామించుకొన గల యం. రీ తేది జిల్లా లు కళ్యులును రాజధాని సంఘములకు కలసి రాష్ట్రీయశభ చేసినవచ్చును రూ 60 ల జీతము కనీసముగా మందలవెనము, ఈ ఏర్పాటు కచ్చితములగు లోమల 1919 అక్టోబరునందీ హంగమిగా అలవెన్సుగా వ్రాసి. క్రింది విధముగా యాజురలసియుండు నని ప్రకటించుగా తీర్మానము కావించుటకు రూ 50 లు, అంధకర ముక్క గానుండి రూ 60 ల వలెను కావలసి నవారికి 100 కి రూ 50 లు, రూ 100 వలెను ముందువారికి 100 కి 25 లు, రూ 200 వలెను ముందువారికి 100 కి 80 లు ముందు రూ 200 ల వైసా ముందువారికి 100 కి 25 లు ముందు వానగా అలవెన్సు కనీసము 25; 85; 60గా మందలెను. రాష్ట్రీయ కళ్యులునకు విజ్ఞాపించు కొంటేను. ప్రత్యక్షములేను. అలవెన్సును ఆకారగమును విషయములు కలకు చున్నది. వైస చేకొనినముల 1919 అక్టోబరునందీ తరువాత సహాయము చేయవలెనని రాజకర్తలకిని గొప్పము. ఇంకంటే ఏ ప్రక్కకు తప్పవైసను అన్యాయము ఆపాధారమును ఆఫీసర్లచేయును.

అవసరము
రాజకర్తలకిని ఆంధ్రగవర్నరుగారికి 17-8-20 తేదీ నాకు మదరాసు నాగ జెటును ఉత్తరముల సంఘము వారు పంపుకొనిన కంత్రివార్తలలోనిభాగము, జీతములసంఘమువారి సిఫార్సులు ఆఫీసర్లచేయు, కొన్నియులు ప్రతిభా, అభిప్రాయములైన కొనలేను. కనీసము రూ 85 ల వేతమును నీయిని తోచును. ఇవ్వసంఘ ములును మునుపొమటకు రూ 60 ల మిక్కిలి అవసరము. ఈవారమును సంఘము నియామించుకొన గల యం. రీ తేది జిల్లా లు కళ్యులును రాజధాని సంఘములకు కలసి రాష్ట్రీయశభ చేసినవచ్చును రూ 60 ల జీతము కనీసముగా మందలవెనము, ఈ ఏర్పాటు కచ్చితములగు లోమల 1919 అక్టోబరునందీ హంగమిగా అలవెన్సుగా వ్రాసి. క్రింది విధముగా యాజురలసియుండు నని ప్రకటించుగా తీర్మానము కావించుటకు రూ 50 లు, అంధకర ముక్క గానుండి రూ 60 ల వలెను కావలసి నవారికి 100 కి రూ 50 లు, రూ 100 వలెను ముందువారికి 100 కి 25 లు, రూ 200 వలెను ముందువారికి 100 కి 80 లు ముందు రూ 200 ల వైసా ముందువారికి 100 కి 25 లు ముందు వానగా అలవెన్సు కనీసము 25; 85; 60గా మందలెను. రాష్ట్రీయ కళ్యులునకు విజ్ఞాపించు కొంటేను. ప్రత్యక్షములేను. అలవెన్సును ఆకారగమును విషయములు కలకు చున్నది. వైస చేకొనినముల 1919 అక్టోబరునందీ తరువాత సహాయము చేయవలెనని రాజకర్తలకిని గొప్పము. ఇంకంటే ఏ ప్రక్కకు తప్పవైసను అన్యాయము ఆపాధారమును ఆఫీసర్లచేయును.

అవసరము
రాజకర్తలకిని ఆంధ్రగవర్నరుగారికి 17-8-20 తేదీ నాకు మదరాసు నాగ జెటును ఉత్తరముల సంఘము వారు పంపుకొనిన కంత్రివార్తలలోనిభాగము, జీతములసంఘమువారి సిఫార్సులు ఆఫీసర్లచేయు, కొన్నియులు ప్రతిభా, అభిప్రాయములైన కొనలేను. కనీసము రూ 85 ల వేతమును నీయిని తోచును. ఇవ్వసంఘ ములును మునుపొమటకు రూ 60 ల మిక్కిలి అవసరము. ఈవారమును సంఘము నియామించుకొన గల యం. రీ తేది జిల్లా లు కళ్యులును రాజధాని సంఘములకు కలసి రాష్ట్రీయశభ చేసినవచ్చును రూ 60 ల జీతము కనీసముగా మందలవెనము, ఈ ఏర్పాటు కచ్చితములగు లోమల 1919 అక్టోబరునందీ హంగమిగా అలవెన్సుగా వ్రాసి. క్రింది విధముగా యాజురలసియుండు నని ప్రకటించుగా తీర్మానము కావించుటకు రూ 50 లు, అంధకర ముక్క గానుండి రూ 60 ల వలెను కావలసి నవారికి 100 కి రూ 50 లు, రూ 100 వలెను ముందువారికి 100 కి 25 లు, రూ 200 వలెను ముందువారికి 100 కి 80 లు ముందు రూ 200 ల వైసా ముందువారికి 100 కి 25 లు ముందు వానగా అలవెన్సు కనీసము 25; 85; 60గా మందలెను. రాష్ట్రీయ కళ్యులునకు విజ్ఞాపించు కొంటేను. ప్రత్యక్షములేను. అలవెన్సును ఆకారగమును విషయములు కలకు చున్నది. వైస చేకొనినముల 1919 అక్టోబరునందీ తరువాత సహాయము చేయవలెనని రాజకర్తలకిని గొప్పము. ఇంకంటే ఏ ప్రక్కకు తప్పవైసను అన్యాయము ఆపాధారమును ఆఫీసర్లచేయును.

భయపడవద్దు.

తేజశ్వతరక్షణము ఈ జంతు. ఇది వాడిన విషమును తీసివేయదు. బుడ్డి 1-2 నెలలు 1.8-2.0. 1 బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డలవరకు మోస్తే 0.8-1.0 కి 4.8-5.0 వరకు యాద్యుల చేసినవారికి 1 దశకు బుడ్డు పోషిజితముగా సంభవించును. శత్రుకారము, పిచ్చు, ముచ్చులు, కుయలు, మూలము, అలిమూరము, గొప్పకాపులు, మొదలగు జాతి కన్నీటిక వచ్చుకమైన జంతువులు గలవు.

కావ్యమునకు వ్రాసిన ఇతరములు ముద్రాపాత్ర. వివాక కల వాఖ్యం వ్రాసి మంచి జంతువులను తీసికొనుచు. Rajvaid Sri Ramandusji Kaviraj M. A. S. B. M. R. A. (London): 152, Harrison Road, Calcutta.

బోర్డార్ ప్రభువారు ఈ క్రింది మహాశభ తెక్కలను ప్రయోగించుచున్నార:— ఎరువులు-119819000 పాకాలు (స్ట్రెంగ్). 1919 మే మాసమున 6,444,000 పాకాలు, 1918 మే మాసమున 48,859,000 పాకాలు ముద్రాపాత్ర ఎరువులతో చేయబడును. ఎరువులు ఇంక అధికమైనవను విషయము గమనించవలెను. విరువులకు మొత్తము 166888000 పాకాలు. తమారయిన సభ్యముల ఎరువులకు మొత్తము 1919 మే నెల మొత్తమున కంటే 50892000 పాకాలు అధికముగా నుండెను.

రాజమహేంద్రవరము వార్తలు
(ఒక విశేషము యొద్దకుండి)

ఈ నెల 5 తేదీన యం. పారిశ్రామిక కార్యదర్శి యగ్రాననాధి కర్తృత్వమున ఈ యూని కంచములు ఒక శభ గావించి ఈ క్రింది తీర్మానములు జరుపబడినవి.

(అ) పార్శ్వలోని జ్యోతిరమునాడు శ్రీ వారికి ఈ శభవారు తమ జ్యోతిరములకు దేవులకు వారికి చిరా యెత్తు ప్రసాదింపు మని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నార.

(ఆ) ఈ యూని మునిసిపల్ కౌన్సిలుకు కె. వెంకట రామయ్యగారిని ఒక సభ్యునిగా నియమించినందులకు మదరాసు గవర్నరుగారికి తమ కృతజ్ఞత దెలుపుచు ఇంకను ఇట్టి సభలకు ఈ సంఘమునకు కలగజేయు గావించి ఈ శభ వారు కొరచుచున్నారు.

గోదావరి జిల్లా కలెక్టరు జి. డి. హెచ్. బ్రాకె, వి. సి. యన్. గారి యాజమాన్యమున గోదావరి పుష్కరములలో ప్రజల సౌకర్యమునకు ఒక సంఘమును ఏర్పాటు చేయటము రాజయ్యి వాస్తవ్యులు 5 వ తేదీ శ్రవణ శ్రవణము. పుష్కరము నిధికిగాను గవర్నరు మొట్టమొదట రూ 20,000 లును మునిసిపాలిటీవారు రూ 8000 లును, గోదావరి జిల్లాబోర్డువారు రూ 6000 లును ఇచ్చివారయి, ఆ ప్రవక్తలు చాలసంధున కొందరు భాగ్యవంతులు ఇంకను చందాలు చేయవలసియుండు ననియు, ప్రజలతోద్దాము తమకు కావలసియుండు ననియు అగ్రాననాధిపతులు నెలవిచ్చిరి. అందుమీదకు రాజయ్యిని 25 కిక్కులుగా భాగించి ఒక్కొక్క సభ్యులకు ఒక పెద్దమును ముక్కు నియమించబడెను. ఆసంఘముతో పోలిక ముసలొకటెం డెంటు, అప్పుల కారీకి పిప్పిలాయి, కాటి, మున్నగువారు న్నారు. ఆ సంఘమునకు ముఖముగా సామోమునాడు అగ్రాననాధిపతులుగను, వి. రామలింగముగారు కార్యదర్శి అగను, ఈ విషయమై ఇంగ్లీషు తీసికొనినందులకు కత్తెల గారికి కామలింగంగాను మందము లొందెరి.

ఈ 5 తేదీన శ్రీకృష్ణ జ్యోతిరమున పుష్కరపుష్కరము ఉత్సవాలుతో జరిపి. పోలిక ముసలొకటెం డెంటుగను దర్శనార్థముగా అగ్రాననాధిపతులకిందెరి. ఊరవారసేయులు, శ్రీయ, మహమ్మదీయులు, అన్నికాథలవారు సభ్యులకిందెం డెం. 200 మందివారిలముల బాలలను రాజుగారి సభిసందిం యికములపాడిరి. కొన్ని వర్షములు పొడినవేషక శభ ప్రారంభమయ్యెను. పోలిక ముసలొకటెం డెంటు, బిత్తుల భన రాజుగారు తమస్వంత్రవ్యయము తప్పించి అల్పాహారములను బాలలకు బాలికలకును పంపిచెప్పెరి.

శభ నేర్పాటుచేసిన ముఖముగా సామోముగారిని వి. రామలింగగారిని అగ్రాననాధిపతులు ఆహ్వానించెరి. సభాసంకరము సామోముగారిని ఒక గవర్నరుగారిని వెక్కిరించి ఊరవారసేయులతో ఊరేగించబడెను. ఈ యూని పోలిక ఇన్వెన్యక్ష వి. శ్రీరాములుగారు ఈ ఉత్సవములకు తమ శ్రద్ధ తీసికొనిరి.

గోదావరి పుష్కరములు

ఆంధ్రనీరజలానా, ఇప్పుడికముందుండియు ఇంకను రాజకాలమునకు పరిచయించుచున్నది. ఇదనకు మున్నెకేర్చి కను. ఇక నెలదివలెనైన లేదు. రాజమహేంద్రవర మేలెండు ముక్కునేసామోముల నిర్వహించిరా లేచా మేలొక్కము. రాజ ధట శత్రులకు చూచిరా లేచా వెంటనే నేర్పకొనెను. ఈక నీటికండి రక్షించుట జలవాహనముల ప్రభువులకిచ్చి రాధివగలు కావలిగా ముట్టకుక నేర్పవలెను. అన్నిటి కంటే ముఖ్యము నేనాధిపతికి జరిగిపోవడం ఒప్పు జ్ఞులకు లభించెరి, వికచక్రము. శత్రువులారా, ఆంధ్రమునకు లారా, అలక్ష్మకు చేకవలెను. పుష్కర నేనామోములకు శ్రీయ యు ప్రత్యేక శ్రద్ధాసహాయము తప్పక రావలయును ముఖ. ఆ ముఖమున శ్రీ అయ్యింకేరేకరములయ్యగారికి ముఖనే వెంపును. ఈ తమముల బోగట్టివో ముగ్ధ క్రియలము నిరకమే జగురు.

నారనాసి నువ్వారావు

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల న్యల్పము

తల నొప్పులకు
పేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభావము
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒక సారి వరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల గం అకౌలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి. పో.

6, తంబు చెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రభు రోడ్డు, బొంబాయి

విక్రీతి వృద్ధుడేకడను యిండియా పోస్టునుండి పోస్టునకు చలనశీలముగా
జను మోద్యము వలననుకూలము భూతకర్త మొదలుపెట్టిన రెలవెల్లడ కింకారము
అగ నినిగలాడుచుండుటకు ప్రతిద్రుయము పోషితుడైనది నుభవముగా

కామినియా ఆయులు (పిల్లలకు)

ఈ సెంటిగ్రాములను నూతన పోషకముగా కలిపితి కానిన బాగుగా నెంచుటకు
తగిన శక్తి వీరకమానెయింది. కలుపు చూడుట పోషకము. కొరతయింటి బిడ్డ
నంటి మెల్లదనము నిర్మలము పొడవవన బాగుబడుటకును కలిసిండును. తన మొద
గుడివలన కండకు కలుగు మోద్యమును పోషిత్తు బాగుగా నెంచు కలిసిండును.
కామినియా ఆయులు నిమోనె లన్నిటికైనా శక్తివంతము. శ్రీలక్ష్మణ పురాణ
లకును వెళ్ళుచుండి వహానకారము సేవించును.
శేడు దీని నకద్రుంగించుచుండు.

తెల సెంటిగ్రాము 1-0-0 రి. పి. చార్జి 0-5-0 అకౌలు.
మూడులు 2-10-0 రి. పి. చార్జి 0-12-0 అకౌలు.

పోస్టుచెట్టు:

అంగ్లోయిండియను డ్రగ్ అండు వెంకటేశ కంపెనీ.

D 126 W 100)

155, హమ్మనుపేట, బొంబాయి.

టి. సి. యన్.

710

పరిమళానంద నస్యము.

తల చర్మి 1-8 రూ 0-4-0 రి. పి. చార్జి రూ 0-8-0
12 చర్మిలకు రూ 2-8-0 " " 0-8-0

మేలైన ముద్రాను సాదానస్యము.

తల 1 కేక (24 కు) 0-14-0, రి. పి. ఖర్చు 0-5-0
తల 1 కేక (120 కు) 8-8-0, రి. పి. ఖర్చు 1-0-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కంపెనీ,

4 కింగ్స్టన్ వీధి, పొక్కులపేట బొంబాయి, ముద్రాను.

349

నమ్మకము

1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులను
కాపాడు యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును.
ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైవాబాదురోడ్డు, మదరాసు.

వకలు వాన్యుచున్నాడు, భూచిత్రదత్త శరణున భర
లకు రాయాదుదేసి విక్రయించుట వుండవచ్చును. రాయా
దన తనవాటిని అలెగ్జీయముగా అర్జునుకుతు రాయా
దేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్జునుకొచ్చి వకలు రాయా
దేసికొన్నచో మన మా నమ్మకం తెలిసికొనవచ్చును.

మరియ నమ్మకము

X నోయో ఆంధ్ర మోక్షమునకు

దీక్షారము వాడనింపాన అలలో నుక
యోగించుటకు ఏర్పడుటకువచ్చి ;
గావుననే వర్ణములేక. పిడికారీ
నేమి వర్ణములేక. ఎలుపు, వెలుపు,
తెలుపు అను మూడు రంగుల నా
లోగను ఎంత తీవ్రముగా నుండినను మూలకపుట గుణము
కానించును. శ్రీలక్ష్మణ పురాణ నిది ఫిరంగిచెట్టు
పోటీలలోబయలినది. బాం మెప్పులదీనినది. చర్మి 2-4-0

3. చంద్రీ—యలచందనమునకు అనుచుండు. ఒక
చర్మి 8-0-0 రి. పి. చార్జి 0-5-0

8. గంధర్వ—పిల్లలకు కెట్టినది కేక. వర్ణము
లేదు. ఫలహింపకరత కేకయ్యును. తియ్యనిమందు. కుక్కనవ్వు
నకు ఇంతకంటే నుంచిండుతదని శేరుగాంధినది. చర్మి 8-0-0

(1842) గంధర్వపూర్ణి, గాంధీవరం, (గోపానర్)

180 పుటల పుస్తకము. ఉదితము

అగోగ్యము కాళ్ళకునుబడు పొండుటకు పాస్
భాగక మోక్షి వివలను అను పొండుటకుననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అగోగ్యమార్గ
మును కలగలేక కిరీకపొట్టు అను, దృఢ కార్యము, ఆ
యోగ్యుడైన ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము యిశానాగా
నీచిబుటను. పొండుటకు మే ముఖించి నంపెదము.
తెలుగు ప్రాచీనకవి (219)

వైద్యశాస్త్ర మనోకంఠ గోవిందజీ,
అగోగ్యమోక్షము భావము, 157, ప్రాచ్య మద్రాస్.

ప్రకటన

అది శైవ మహాజనసంఘము.

ఈ సంఘమువారు ఈసంఘపు వీధిబయటలో కనుబా
రికి "మూర్తి వై నలో"వరకు చదువు విద్యార్థులకు 4 రకు చీట్ల
ముఖ కొంత సహాయముచేసి నకలమైన ప్రాశ్నానములు
చేయెదరు. వాన దీరభాములు విరరముగా యీ సెలవిలో
గా క్రింది విధముగాను చేరవలెను. మొదటి దీరభాముదానక
యీ వేతనము లొసంగబడును.

అది శైవ మహాజన సంఘకార్యదర్శి
పోస్టు అంగలూరు, కృష్ణాజిల్లా

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు.

MANJUSHTATHE QUOTH

బృహత్ మంజుష్టాదికౌవ్ద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రకృతమైనది.

ఓ పాను నీసా రూ 0-12-0.

CHANDRAPRABHI GUTI

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
వనిచేయును. కులం 1-8 రూ 1-0-0.

VASAVALEHA

వానవలేహము

నస్యము మంచియును.

ఓ పాను నీసా రూ 0-10-0.

వ్యవహారములన్ని యుపాంగ్లేయభాషలో
జరుపజేయుదు. Correspondence in English

జాంతూ ఫార్మస్యూటికల్

మద్రాస్

అముల్లేక్ష యావధముల కేయవారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zaidi Pharmaceutical Works Ltd.
588 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల

అముల్లేక్షియ సిద్ధావధముగు

లోకామయవార

కస్తూరిమాత్రలవలె

శక్తివంతము గుణకారియగు విద్యావధము
వేరొకటి లేదని భారతీయముగా చెప్పుకొన్నాము.
పిడికలో అక్షరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అపుడు పుట్టిన కిచ్చు మొదలుకొని
వృద్ధులకును క్రమిలక్కులకు నుకేవలము లేక
నీలించుచున్నా. ఈ మూలము 8 నుండి 5 కర
వ రంబులమునో గాని లేక వట్టి పోటీలో
గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
ఎరల చుండదు, అజీర్ణము, మలబద్ధము చలి
స్వరము, జ్వరము, మలేయీజ్వరము, కీరము.

కిరీకారము, వర్ణ, వడికేడు, వరములనుప్పి లుపీకర, ఇన్
ప్రూ ఎంబా, ప్లేకు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేకవిద్యాధు
లకు దగ్గరద రానివ్వదు. అబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన
తక్షణము గుణమిచ్చును. ఒకేవేళ ముచ్చందమునకు గురూ
ప్రూ, వ్యాపారస్థులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు ఘోష
శ్రీలు కూడ ఈ మూలము నేవించి గుణమును పొగడుచు
న్నాడు. 250 మూలము గల నీసా 1-3 తెల రూ. 0-4-0
ఒక నీసా సెలదలు అడపీసానువరకు పోటీకే 0-4-0
ఒకేసారి 6 నీసాలను తెప్పించిన పోటీకే రూ 1-3-0
12 నీసాలు " " 2-12-0
25 నీసాలు " " 5-3-0

అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రీ శీతారామున వైద్యశాల

(301-594) మైసూరు.
తంపిలివాసము: "వెండిట్" మైసూరు.